

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA M E R C A T O R

POSEBNA IZDAJA

LJUBLJANA, 22. OKTOBER 1976

GRADIVO ZA JAVNO RAZPRAVO

Skupni izvršilni odbor daje v javno razpravo osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Mercator z obrazložitvijo generalnega direktorja Mirana Goslarja.

Osnutek je sad razprav delavcev Mercatorja o osnutku zakona o združenem delu in analize samoupravnih razmer v Mercatorju. V teh razpravah so delavci v TOZD bili mnenja, da se OZD Mercator organizira kot sestavljena organizacija združenega dela.

Gradivo za javno razpravo je tiskano v 1800 izvodih, kar pomeni, da vsak delavec ne bo dobil svojega izvoda. Zato morajo v TOZD enako skrbno, kot bodo opravili druge priprave za zbornice delavcev in vsebinski potek razprave, poskrbeti tudi za to, da bo gradivo dostopno vsakemu delavcu.

Samoupravna organiziranost združenega dela

Dinamičen razvoj družbenoekonomskih odnosov in dosežena stopnja razvoja samoupravljanja, zasnovana na določbah ustave in sklepih X. kongresa ZKJ pogojujeta prilagajanje gospodarstva na novih principih. Zelo razgibana in raznovrstna aktivnost v OZD, se še zlasti odraža v samoupravnem organiziranju in konstituiranju združenega dela na podlagi samoupravnega sporazuma o združitvi dela in sredstev družbene reprodukcije.

Osnutek zakona o združenem delu obravnava združevanje dela in sredstev kot zadevo, ki je imanentna združenemu delu. Opredeljen je tako, da spodbuja nadaljnje povezovanje in združevanje delov združenega dela. Normativno določa institucionalno podlago samoupravne organizacije združenega dela. Opredeljuje oblike samoupravne organizacije in določa sestavine, ki opredeljujejo in označujejo posamezne oblike združevanja dela in sredstev oz. samoupravne organiziranosti.

Organiziranje OZD, še zlasti TOZD, po osnutku zakona, ni enkratna aktivnost, kot enkrat za vedno opredeljen organizem, temveč jo obravnava kot dinamičen organizem, ki se spreminja v skladu z razvojem dejavnosti in organizacije dela in utrjevanjem samoupravnih odnosov in sistema samoupravnega združenega dela. Ker je TOZD torej oblika, ki se mora prilagajati in spreminjati, določa osnutek zakona, ko razčlenjuje ustavno pravico delavcev, da organizirajo temeljno organizacijo, tudi pravico in dolžnost delavcev, da storijo ustrezne spremembe v že organiziranih TOZD v sestavi iste delovne organizacije. Na ustanavljanje delovne organizacije pa gleda osnutek zakona kot na proces nenehnega integriranja združenega dela.

Poleg delovne organizacije pa osnutek zakona opredeljuje družbenoekonomsko in institucionalno identiteto sestavljene organizacije. Po zasnovi je sestavljena organizacija trdna oblika OZD, ki

združuje delovne organizacije, ki tako združene tvorijo širšo povezavo družbene reprodukcije.

Sestavljena organizacija ne omejuje poslovne samostojnosti delovnih organizacij, ki so v njej združene, temveč jih dolgoročno povezuje na podlagi skupnih interesov in skupnih oblik poslovanja, ki jih delavci temeljne organizacije opredelijo v samoupravnem sporazumu o združitvi.

Iz obravnave o osnutku zakona, analiz o samoupravnih razmerjih v temeljni organizaciji in mnenj ter stališč delavcev temeljnih organizacij na gradivo „Samoupravna organiziranost in samoupravni odnosi“ in v tej zvezi sklepov političnega aktiva sledi, da so delavci vseh temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije Mercator mnenja, da so izpolnjeni pogoji, da se delovna organizacija Mercator organizira kot SOZD.

V zvezi s temi ugotovitvami in za realizacijo sklepov SDS z dne 2. 9. 1976 — „program za izvedbo nalog pri usklajevanju poslovanja in organiziranosti delovne organizacije Mercator z določili osnutka zakona“ — je SIO na svoji seji dne 6. 10. 1976 sprejel naslednje predloge:

1. V vseh TOZD v sestavi delovne organizacije Mercator, naj se opravijo zbori delavcev od 8. 11. do 15. 11. 1976.

Na teh zborih naj delavci obravnavajo in z večino glasov temeljne organizacije odločijo:

1. da se delovna organizacija Mercator organizira kot SOZD
2. O organiziranju (novih) temeljnih organizacij
3. Da se temeljna organizacija sama (tiste, ki bodo prerasle v DO) ali združena z drugimi temeljnimi organizacijami organizira kot delovna organizacija v sestavi sestavljene organizacije.

Samoupravna organiziranost novih TOZD je predvidena na ob-

močju občin: Ptuj, Ljubljana, Vrhnika, Logatec, Postojna, Litija in Mozirje, s tem, da novo organizirani: TOZD Dolomiti pokriva (združuje) poslovne enote (prodajalne) občine Vič-Rudnik, Vrhnika, Logatec, Grosuplje in Postojna. TOZD Grmada pokriva (združuje) poslovne enote (prodajalne) občine Šiška, Bežigrad, Mozirja in Domžale. TOZD Golovec pokriva poslovne enote občine Center, Moste-Polje in Litija.

TOZD, ki se na novo organizirajo v TOZD (Rožnik, Grmada, Gornji Grad, Litija, Polje, Špecerija, Emona, Hrana, Vrhnika, Logatec ter deli TOZD Panonija, ki se organizirajo kot TOZD) oblikujejo na delegatski podlagi skupno komisijo, ki pripravi predlog za razporeditev sredstev, pravic in obveznosti na novo organizirane TOZD. Menimo, da vsaka prizadeta TOZD izvoli po enega delegata.

Predlogi imen novih TOZD in DO so opredeljeni v 4. členu osnutka samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD in priloženi shemi.

II. Za obravnavo in sklepanje o novi samoupravni organiziranosti je na zboru delavcev:

1. 25. 10.–15. 11. obravnavati osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD;

2. do 19. 11. 1976 je treba tajništvu organov samoupravljanja in DPO poslati predloge za spremembo in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD.

III. Navodila za sestavo zapisnikov in ustreznih sklepov (obrazci) bodo dana na posvetu vodij splošnih služb temeljnih organizacij (predvideni 4. in 5. 11. 1976) TOZD naj do 31. 10. 1976 sporoči tajništvu samoupravnih organov in DPO datum in kraj zbora delavcev.

Predsednik SIO
LOJZE BRIŠKI, dipl. iur.

Izvelek iz obrazložitve k osnutku samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Mercator Ljubljana n. sub. o., ki jo je podal generalni direktor podjetja na seji Skupnega izvršilnega odbora dne 6. 10. 1976

Delovni osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Mercator Ljubljana je rezultat dosedanjih prizadevanj nas vseh, spoznanj, ki izhajajo iz izkušenj našega dosedanjega dela in razprav o osnutku zakona o združenem delu, usmerjenih na razmere v naši delovni organizaciji. Tako so se vsi delavci izjavili za samoupravno organizacijsko obliko sestavljene organizacije združenega dela v smislu kombinacije obeh variant, ki jih predvideva 360. člen osnutka zakona o združenem delu, to je povezovanje delno po vertikalni in delno po horizontalni liniji.

Sam delovni osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD vsebuje 18 poglavij. Uvodoma pojasnjuje, da delavci s tem samoupravnim sporazumom uresničujejo svojo odločitev za spremembo svoje samoupravne organiziranosti v procesu uresničevanja ustave in uresničevanja in izvrševanja svojih pravic po določenih zakona o združenem delu. Temeljne določbe vsebujejo firmo, ki nakazuje vse dejavnosti bodočega SOZD, skupno ime firme izhaja iz dosedanje DO, to je Mercator in zaščitni znak, ki so ga dolžne v svojem poslovanju uporabljati vse temeljne in delovne organizacije, združene v SOZD. Navedene so delovne organizacije (nekatera imena so še delovna), ki se bodo predvidoma združile v SOZD, njihove predvidene dejavnosti (zaenkrat le pretežne dejavnosti), ki jih bodo delovne organizacije združene v SOZD skupaj in usklajeno opravljale, in katere TOZD v posameznih delovnih organizacijah oziroma katere enovite delovne organizacije ali delovne skupnosti bodo te dejavnosti opravljale. S tem je prikazana tudi osnova organizacijska shema delovnih organizacij in TOZD v bodočem SOZD. Z vidika sedanje organizacije pomeni to štiri oblike preoblikovanja TOZD:

1. nekatere sedanje TOZD postanejo tako kot so enovite delovne organizacije, npr. Emona, Potrošnik-Izbira, TMI, Univerzal, Sloga;

2. nekatere TOZD se take, kot so, vključijo v delovno organizacijo, bodočo članico SOZD – npr. TOZD Gradišče, Trebnje, Preskrba Tržič, Jelka Ribnica se vključijo v DO Mercator-Rožnik (maloprodaja), TOZD Grosist, Investa, Hladilnica v DO Mercator-Velepokrba, itd.,

3. nekatere sedanje TOZD se razdelijo v več TOZD in organizirajo delovno organizacijo – npr. TOZD Panonija Ptuj se razdeli v tri TOZD: Grosist, Maloprodaja in Zaščita, ki ustanovijo skupaj novo DO Mercator-Panonija,

4. nekatere TOZD se popolnoma razformirajo in se organizirajo v nove TOZD na osnovi teritorialnega položaja poslovnih enot v okviru občinskih oziroma medobčinskih regij.

Glede na sedanje stanje pomeni v bistvu prav četrta oblika največje spremembe. O tem je medtem tekla med delavci v prizadetih TOZD že zelo intenzivna razprava, prav tako pa tudi razgovori z ustreznimi občinskimi organi v občinah, kjer te TOZD delujejo. Vrsta samoupravnih in ekonomskih razlogov opravičuje takšno novo samoupravno organiziranost, zlasti večjo odgovornost novih TOZD do organov občinske in krajevne samouprave. To pomeni, da se sedanje TOZD Polje, Rožnik, Grmada, Hrana, Špecerija,

Emona, Vrhnika, Logatec, Jelka Gornji grad in Litija razformirajo in se novo organizirajo glede na teritorialno pripadnost poslovnih enot. Tako naj bi nova TOZD Dolomiti vključevala vse poslovne enote v občinah Ljubljana Vič-Rudnik, Vrhnika, Logatec in Grosuplje, nova TOZD Grmada vse poslovne enote v občinah Ljubljana-Šiška, Bežigrad, Domžale in Mozirje, nova TOZD Golovec pa vse poslovne enote v občinah Ljubljana Center, Moste-Polje in Litija. Poleg tega naj bi se poslovalnice TOZD Polje iz Dolenjskih Toplic vključile v TOZD Standard, Novo mesto, poslovalnica Ortnek iz sedanje Hrane pa v TOZD Ribnica.

Nove TOZD bodo seveda svojo povezanost z občinskimi skupščinami in KS še bolj okrepile. Podatke o celotnem dohodku, dohodku, osebnih dohodkih, prometnem davku, številu zaposlenih in druge podatke pomembne za vodenje politike razvoja preskrbe prebivalstva bodo te TOZD vodile po občinah, delegatske skupine bodo organizirane po občinah, prav tako se bodo vključevale v vse občinske in krajevne samoupravne akcije ne glede na sedež TOZD. Glede na svojo večjo ekonomsko sposobnost pa bodo lahko uspešneje kot doslej razvile nove kapacitete, v skladu s plani prizadetih občin in potrebami občanov v novih naseljih.

Pri tistih TOZD, ki danes opravljajo v pretežno enakem obsegu grosistični in detajlistični promet, to velja zlasti za Standard, Trgopromet in Idrijo, obstaja še nekaj dilem v zvezi s tem, kaj se smatra za dejavnost, npr. ali je trgovina na debelo in drobno ena dejavnost ali dve, ali je trgovina z gostinstvom (bifeji) ena dejavnost ali dve, itd. in ali se lahko upošteva princip pretežne dejavnosti. Če se navedene organizacije ne bodo razdelile v več TOZD, bo vsekakor treba ugotoviti poslovanje najmanj po načelu poslovnih enot posebej za grosistično dejavnost, posebej za detajlistično in za gostinsko.

Prav tako obstajajo še variante glede organiziranja in povezovanja gostinskih TOZD (možnost ene delovne organizacije vseh gostinskih TOZD).

Nekatere dejavnosti se bodo opravljale na ravni delovne skupnosti SOZD (npr. zunanjetrgovinska, ki ne izpolnjuje pogojev za organiziranje v TOZD zaradi premajhnega števila zaposlenih).

Osnutek samoupravnega sporazuma določa cilje združevanja dela in sredstev delavcev oziroma delovnih organizacij v SOZD ter načine za doseganje teh ciljev.

Usklajevanje odnosov družbene reprodukcije in usmerjanje razvoja posameznih temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije uresničujejo delavci s planiranjem in programiranjem razvoja s temeljnimi in samoupravnimi plani. Planiranje v osnutku samoupravnega sporazuma je obdelano na osnovi sedaj veljavnega zakona o planiranju.

Pri tem je treba omeniti dve stvari:

– elemente planiranja, ki jih sprejemajo delavci TOZD z osebnim izjavljanjem in

– plane, ki jih sprejemajo delavski sveti.

Samoupravni sporazum vsebuje določila o metodologiji planiranja, ki je enotna, vsebino enotne metodologije in planov, roke v zvezi s planiranjem ter načine odločanja o spornih zadevah.

Dokaj precizno je v samoupravnem sporazumu o združitvi v SOZD obdelano združevanje sredstev in njegov namen, saj je nesporno, da je združevanje sredstev najpomembnejši element samoupravnega sporazumevanja med delavci in je na tem področju treba ustvariti trajne sistemske osnove. Določila sporazuma zajemajo načelo obveznosti združevanja, osnovno za združevanje (seštevek amortizacije po predpisanih minimalnih stopnjah, amortizacije nad predpisanimi stopnjami, ostanka dohodka, ki je obračunan v poslovna sredstva, in izplačanih bruto osebnih dohodkih nad dogovorjenimi po merilih samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov dejavnosti oziroma panoge, po odbitku obveznosti, ki izhajajo iz lastnih investicij TOZD do 31. 12. 1976 in tistih, ki izhajajo iz skupnega srednjeročnega plana), namene in cilje združevanja (združevanje sredstev v obstoječe ali nove organizacije v okviru SOZD ali izven nje zaradi uresničevanja skupnih interesov in udeležbe na skupaj ustvarjenem dohodku, financiranje investicij v okviru SOZD in izven nje, obratna sredstva, financiranje skupnih projektov, študij, raziskav in programov) in kriterije za določanje vrstnega reda za izvedbe posameznih investicij, planiranih v srednjeročnem razdobju s temelji plana razvoja SOZD.

Koordinacijo poslovanja in medsebojne odnose, ki izvirajo iz poslovne povezanosti temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru SOZD in izven nje, bo podrobneje opredeljeval posebni samoupravni sporazum med proizvodnimi in trgovskimi TOZD in grosisti ter detajlisti, osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD pa določa le nekatere principe in merila, na podlagi katerih bodo udeleženske sporazuma sodelovale pri določanju deležev pri skupno ustvarjenem prihodku.

Posebno poglavje samoupravnega sporazuma o združitvi opredeljuje organe samoupravljanja v SOZD. Delavski svet sestavljajo delegati TOZD (po eden iz vsake TOZD) in delovne skupnosti SOZD in se volijo za dve leti. Izvršilni organ ima 11 članov in je pri njegovi sestavi treba upoštevati zastopnost dejavnosti in posameznih območij, na katerih opravlja SOZD svojo dejavnost. Individualni poslovodni organ je generalni direktor, ki ga imenuje in razrešuje DS SOZD. Organ samoupravne delavske kontrole šteje 9 članov, ki jih izvolijo neposredno delavci temeljnih oziroma delovnih organizacij za dobo 2 let.

Tudi v novi obliki organiziranja temeljne organizacije oziroma delovne organizacije udeleženske samoupravnega sporazuma sprejemajo medsebojno neomejeno subsidiarno odgovornost za svoje obveznosti, za obveznosti SOZD in za pokrivanje izgub, za kar se dajejo sredstva kot posojilo, temeljna oziroma delovna organizacija, ki ima po zaključnem računu izgubo, pa je dolžna sprejeti sanacijski načrt. Podpora neomejeni subsidiarni odgovornosti je v sedanjih razpravi podana predvsem tudi zaradi socialne varnosti delavcev v zvezi s solidarnim zagotavljanjem normalnih osebnih dohodkov za vsako temeljno oziroma delovno organizacijo v okviru SOZD.

Za izvrševanje skupnih administrativnih, strokovnih in pomožnih del, ki so skupnega pomena za temeljne oziroma delovne organizacije, združene v SOZD, ki tudi ločijo vrsto, obseg in način opravljanja teh nalog, udeleženske sporazuma ustanovijo delovno skupnost SOZD. V odnosu na sedanjo delovno skupnost podjetja so predvidene nekatere novosti: odnosi delavcev v delovni skupnosti z delavci v TOZD oziroma delovnih organizacij se regulirajo na osnovi svobodne menjave dela s posebnim samoupravnim sporazumom. Program, obseg ter vrsta del delovne skupnosti se določi z vsakoletnim programom dela, vrednotenje tega programa dela in na tej osnovi določitev prispevkov posameznih temeljnih oziroma delovnih organizacij za zagotavljanje skupnega dohodka delovne skupnosti pa se določi na podlagi naslednjih meril:

- za opravljanje opravil in uslug elektronsko-računalniškega centra vse udeleženske sporazuma prispevajo manjši del na podlagi bruto osebnih dohodkov (uvajalno študijski obseg storitev), večji del pa financirajo TOZD oziroma DO glede na stvarni obseg in število ur opravljenih storitev za njih;

- zunanjetrgovinska dejavnost uvoza in izvoza se financira iz dela dohodka zunanjetrgovinske dejavnosti, preostali dohodek pa pripada TOZD;

- za opravljanje drugih opravil se vsako leto na podlagi delovnega programa delovne skupnosti določi s skupnim planom SOZD enotna stopnja na osnovi bruto osebnih dohodkov, za opravljanje posebnih nalog oziroma storitev, ki niso zajete v program dela ali se opravljajo samo za eno udeleženko sporazuma, pa se določijo posebni prispevki glede na značaj in obseg opravljenega dela oziroma storitev.

Določila v zvezi s temeljno banko bo morda treba še precizirati,

ker še ni ustrezne zakonodaje. V osnutku zakona o bankah je velika razlika med interno in temeljno banko in funkcija temeljne banke je v bistvu funkcija poslovne banke, kajti njen potencial je tudi potencial žiro računov vseh TOZD, kar predstavlja veliko kvaliteto. Vsaka TOZD bo imela dnevno stanje svojih sredstev na svojem žiro računu pri temeljni banki in sama bo razpolagala s svojimi sredstvi, to je sama bo odločala o plačilih. Odločamo se torej za organizacijo temeljne banke in ne interne banke, ki pomeni le obračunsko mesto, kamor uporabniki prenašajo svoja sredstva namensko in le toliko, za kolikor izdajo naloge. Naslednja faza razvoja naj bi ne bila le temeljna banka v okviru SOZD Mercator, ampak temeljna banka v okviru SOZD oziroma OZD sorodnih dejavnosti. Glede na sedanjo organiziranost Mercatorja in glede na predvidene integracije v zvezi z ustanovitvijo temeljne banke je treba nekatere stvari podrobneje pojasniti. V prehodnih določbah samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD, se predvideva, da bodo udeleženske sporazuma uresničile določila o temeljni banki postopoma, in sicer v roku 6 mesecev po sprejemu zakona o bankah. Za tiste sedanje TOZD, ki poslujejo prek skupnega žiro računa, to pomeni, da morajo čimprej dobiti pregled nad svojimi sredstvi v okviru tega skupnega žiro računa in s temi sredstvi samostojno razpolagati. To torej pomeni razdelitev sredstev skupnega žiro računa na posamezne žiro račune vsake TOZD pri temeljni banki. Ne gre torej za eksterne žiro račune, pač pa za žiro račune pri temeljni banki. Za tiste sedanje TOZD, ki sedaj poslujejo prek eksternih žiro računov, pa to pomeni njihovo postopno vključevanje v temeljno banko in v organiziranje njihovih žiro računov pri temeljni banki. To velja tudi za vse tiste delovne organizacije, ki se na novo integrirajo v SOZD Mercator. Postopnost je potrebna tudi zaradi tega, ker te TOZD oziroma DO sedaj poslujejo prek raznih podružnic Ljubljanske banke, pa tudi prek podružnic drugih bank, npr. Mariborske banke. Potrebno bo torej ustrezno dogovarjanje s temi bankami in bodočo temeljno banko Mercator, ki bo prav gotovo poslovala z več bankami, ne pa samo z eno, seveda odvisno od organiziranosti bančnega sistema nasploh. Glede navedene postopnosti je že sedaj mogoče reči, da je prioriteto vključevanja poslovanja v temeljno banko Mercator možno takole opredeliti:

- prva faza: sedanji TOZD Rožnik, ki se razformira in vključi v nove TOZD Dolomiti, Grmada in Golovec;

- druga faza: sedanje TOZD Kavarna Evropa, Kavarna-bar Nebotičnik in druge TOZD, ki bodo sestavljale novo DO Mercator-Rožnik (Gradišče, Metlika, Jelka Ribnica in Preskrba);

- tretja faza: sedanje TOZD, ki bodo sestavljale novo DO Mercator-Velepreskrba

- četrta faza: novo formiranje enovite DO, to je Emba in Tovarna mesnih izdelkov.

- peta faza: delovne organizacije na področju Štajerske in Pomurja, najprej tiste, ki že sedaj poslujejo prek Ljubljanske banke, to je Univerzal Lendava, nato pa še Panonija, Potrošnik in Sl. oga;

- šesta faza: nove delovne organizacije, ki se bodo integrirale v SOZD Mercator.

Jasno je, da je določene faze možno časovno združiti oziroma jih uresničevati vzporedno, odvisno od ustreznih dogovorov in organizacijske pripravljenosti.

Reševanje morebitnih sporov med udeleženkami samoupravnega sporazuma v zvezi z urejanjem in uresničevanjem medsebojnih, samoupravnih, dohodkovnih in poslovnih razmerij je v primerjavi s sedanjim samoupravnim sporazumom poenostavljeno z ustanovitvijo samoupravnega razsodišča, ki ima 3 člane, za postopek pa se smiselno uporablja postopek kot je pred stalnim razsodiščem Gospodarske zbornice Slovenije.

Tudi postopek pripajanj, združevanj in izločitev je poenostavljen s tem, da o tem odloča DS SOZD na osnovi mnenj delavcev v TOZD, ne pa več na osnovi njihovega osebnega izrekanja. Bistvena novost je ta, da se delovne organizacije, udeleženske tega sporazuma, lahko združijo tudi v druge sestavljene organizacije združenega dela, vendar le za izvrševanje ciljev in opravljanje dejavnosti, ki niso predmet skupne dejavnosti tega samoupravnega sporazuma.

Osnutek samoupravnega sporazuma zajema še določila v zvezi z obveščanjem delavcev, družbenopolitičnimi organizacijami, pripravi na splošno ljudsko obrambo, družbeno samozaščito, samoupravnimi in splošnimi akti ter prehodne in končne določbe.

Medtem ko bo trajala javna razprava o osnutku samoupravnega sporazuma, bo zakon o združenem delu dokončno sprejet in bo na tej podlagi možno vse eventualne novosti, ki so v osnutku zakona drugačne od dokončnih rešitev, še upoštevati v samoupravnem sporazumu.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela

Mercator Ljubljana, n. sub. o.

VSEBINA

	členi
I. UVOD	
II. TEMELJNE DOLOČBE	1–7
III. CILJI ZDRUŽEVANJA	8–9
IV. SAMOUPRAVNO PLANIRANJE V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI MERCATOR LJUBLJANA	10–17
V. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV IN NJIHOV NAMEN	18–30
VI. KOORDINACIJA POSLOVANJA IN MEDSEBOJNI ODNOSI	31–35
VII. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA IN ORGANI SESTAVLJENE ORGANIZACIJE	36
1. Delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana	37–47
2. Izvršilni odbor	48–51
3. Individualni poslovodni organ	52–57
4. Odbor samoupravne delavske kontrole	58–61
VIII. POOBLASTILA IN ODGOVORNOSTI ZA OBVEZNOSTI	62–68
IX. DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA	69–82
X. TEMELJNA BANKA	83–87
XI. REŠEVANJE SPOROV	88–92
XII. PRIPOJITEV, SPOJITEV OZ. IZLOČITEV	93–96
XIII. OBVEŠČANJE DELAVCEV V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI	97–102
XIV. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE	103–111
XV. PRIPRAVE ZA SPLOŠNO LJUDSKO OBRAMBO	112–118
XVI. DRUŽBENA SAMOZAŠČITA	119–124
XVII. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI	125
XVIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	126–128

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o združitvi v sestavljeno organizacijo

zdrženega dela Mercator Ljubljana, n. sub. o.

I. UVOD

V procesu uresničevanja Ustave in na podlagi določil zakona o konstituiranju organizacij zdrženega dela in njihovem vpisu v sodni register so delavci temeljnih organizacij zdrženega dela dne 30. julija 1974 sprejeli samoupravni sporazum o združevanju temeljnih organizacij v delovno organizacijo MERCATOR Ljubljana n. sub. o. z namenom, da bi z združevanjem dela in sredstev ter tako s skupnim in usklajenim delom dosegli v okviru delovne organizacije usklajen in organski razvoj vsake temeljne organizacije ter delovne organizacije kot celote, boljše poslovanje in hitrejšo rast produktivnosti svojega in skupnega dela, večji dohodek ter ob skupnem poslovanju, razvijanju, vzajemnosti in solidarnosti tudi večjo socialno varnost delavcev v vseh temeljnih organizacij zdrženega dela.

Zaradi uresničevanja in izvrševanja svoje pravice in dolžnosti po določenih zakona o združenem delu in sprotne in stalne prilaganju in organiziranju takih oblik samoupravnega organiziranja zdrženega dela, ki izhajajo iz spremenjenih materialnih osnov dela, poslovnih in naravnih pogojev dela ter opravljanju skupne dejavnosti ter učinkovitejšega samoupravnega organiziranja, so se delavci temeljnih organizacij Mercator Ljubljana odločili za spremembo svoje samoupravne organiziranosti. Ob ugotovitvi pogojev so delavci sprejeli odločitev, da se posamezne temeljne organizacije ali združene z drugimi temeljnimi organizacijami organizirajo kot delovne organizacije. S tem samoupravnim sporazumom pa uresničujejo svojo odločitev, da se te delovne organizacije hkrati združijo v sestavljeno organizacijo zdrženega dela, da bi se tako samoupravno organizirano še bolj uspešno razvijale in da bi tako med seboj povezali proizvodnjo s prometom blaga in storitev na eni strani, na drugi strani pa izvedli delitev dela ter specializacijo posameznih proizvodnih in poslovnih dejavnosti, s tem pa večjo produktivnost družbenega dela.

Delavci temeljnih organizacij zdrženega dela oz. delovnih organizacij Mercatorja so se ob združitvi v sestavljeno organizacijo zdrženega dela odločili zato, da bodo opravljali v okviru sestavljene organizacije skupno tiste dejavnosti, ki bodo zagotavljale večje delovne in poslovne učinke, s tem pa večji dohodek temeljnih oz. delovnih organizacij.

II. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Delovne organizacije — podpisnice tega samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo zdrženega dela (v nadaljnjem besedilu: udeleženke samoupravnega sporazuma) združujejo svoje delo in sredstva v skladu z ustavo in zakonom in po določenih tega samoupravnega sporazuma.

Z združitvijo v sestavljeno organizacijo se ne menja položaj temeljnih organizacij zdrženega dela in delovnih organizacij v njeni sestavi.

2. člen

Firma sestavljene organizacije zdrženega dela je:

MERCATOR, sestavljena organizacija zdrženega dela za dejavnost kmetijske proizvodnje, industrijske predelave, trgovine, gostinstva, inženiringa in storitev, Ljubljana, Aškerčeva c. št. 3, n. sub. o.

Skrajšana firma sestavljene organizacije zdrženega dela je:

SOZD MERCATOR Ljubljana, n. sub. o.

Mercator Ljubljana ima svoj zaščitni znak „M“. Zaščitni znak „M“ so dolžne enotno uporabljati v poslovanju vse temeljne organizacije in delovne organizacije, ki so združene v sestavljeni organizaciji zdrženega dela. Podrobnejša določila o načinu in obveznosti zaščitnega znaka so določena s posebnimi določili tega samoupravnega sporazuma.

3. člen

Sedež sestavljene organizacije zdrženega dela je v Ljubljani, Aškerčeva št. 3.

4. člen

Delovne organizacije, udeleženke tega samoupravnega sporazuma, bodo poslovale s svojimi firmami in z oznako sestavljene organizacije zdrženega dela tako:

1. MERCATOR — Emba, Ljubljana, Slovenčeva c. 21
2. MERCATOR — TMI, Ljubljana, Mesarska 1
3. MERCATOR — Panonija, Ptuj, Osojnikova 1
4. MERCATOR — Velepreskrba, trgovina na debelo, Ljubljana
5. MERCATOR — Rožnik, trgovina na drobno, Ljubljana
6. MERCATOR — Univerzal, Lendava, Partizanska 22
7. MERCATOR — Sloga, Gornja Radgona, Pokopališka c. 2
8. MERCATOR — Potrošnik, Lenart v Slovenskih goricah, Trg osvoboditve 5.

in pod skrajšanimi firmami:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

5. člen

SOZD MERCATOR, sestavljena organizacija zdrženega dela za dejavnost kmetijske proizvodnje, industrijske predelave, trgovine, gostinstva, inženiringa in storitev Ljubljana je pravna oseba glede pravic in obveznosti, ki ji gredo po ustavi, zakonu in po tem samoupravnem sporazumu.

6. člen

A. Temeljne organizacije zdrženega dela oz. delovne organizacije — udeleženke tega samoupravnega sporazuma so se sporazumele, da bodo v sestavljeni organizaciji zdrženega dela Mercator Ljubljana skupaj in usklajeno opravljele naslednje dejavnosti:

1. kmetijstva
2. industrije, obrti in storitev
3. trgovina na debelo
4. trgovanje na drobno
5. gostinstva in turizma
6. zunanjetrgovinske dejavnosti v zvezi z uvozom in izvozom, zastopanje tujih firm ter storitve
7. opravljanje maloobrnejnega prometa
8. inženiring in projektiranje
9. skupno nabavo
10. dejavnost temeljne banke

B. Udeleženke tega sporazuma so se sporazumele za naslednjo medsebojno delitev dela pri opravljanju skupnih dejavnosti:

Ad A1 — KMETIJSTVO

Ad A2 – INDUSTRIJA, OBRT IN STORITVE

- Mercator – Emba, Ljubljana
- Mercator – TMI, Ljubljana
- Mercator – Velepiskrba, trgovina na debelo, Ljubljana
TOZD Hladilnica, Ljubljana, Mesarska 6
- Mercator – Panonija, Ptuj
TOZD Zaščita, Kidričevo

Ad A3 – TRGOVANJE NA VELIKO

- Mercator – Velepiskrba, trgovina na debelo, Ljubljana
TOZD Grosist, Ljubljana
TOZD Standard, Novo mesto
TOZD Trgopromet, Kočevje
TOZD Idrija, Idrija
- Mercator – Panonija, Ptuj
TOZD Trgovina na debelo

Ad A4 – TRGOVANJE NA MALO

- Mercator – Rožnik, trgovina na drobno, Ljubljana
TOZD VELEBLAGOVNICA BEOGRAD
TOZD DOLOMITI, Ljubljana (poslovne enote na območju občin Ljubljana Vič-Rudnik, Vrhnika, Logatec, Grosuplje in Postojna)
TOZD GRMADA, Ljubljana (poslovne enote na območju občin Ljubljana Šiška, Ljubljana Bežigrad, Domžale in Mozirje)
TOZD GOLOVEC, Ljubljana (poslovne enote na območju občin Ljubljana-Center, Ljubljana Moste-Polje in Litija)
TOZD PRESKRBA Tržič
TOZD METLIKA, Metlika
TOZD GRADIŠČE, Trebnje
TOZD JELKA, Ribnica
- Mercator – Panonija, Ptuj
TOZD Trgovina na drobno
- Mercator – Univerzal, Lendava
- Mercator – Sloga, Gornja Radgona
- Mercator – Potrošnik, Lenart
- Mercator – Velepiskrba, trgovina na debelo, Ljubljana
TOZD Standard, Novo mesto
TOZD Trgopromet, Kočevje
TOZD Idrija, Idrija
- Mercator – TMI, Ljubljana

Ad A5 – GOSTINSTVO

- Mercator – Rožnik, trgovina na drobno, Ljubljana
TOZD VELEBLAGOVNICA BEOGRAD
TOZD DOLOMITI Ljubljana (vsi bifeji na območju občin Ljubljana Vič-Rudnik, Vrhnika, Logatec, Grosuplje in Postojna)
TOZD GRMADA Ljubljana (vsi bifeji na območju občin Ljubljana-Šiška, Ljubljana-Bežigrad, Domžale in Mozirje)
TOZD GOLOVEC, Ljubljana (vsi bifeji na območju občin Ljubljana-Center, Ljubljana Moste-Polje in Litija)
TOZD PRESKRBA, Tržič
TOZD METLIKA, Metlika
TOZD GRADIŠČE, Trebnje
TOZD JELKA, Ribnica
TOZD KAVARNA EVROPA, Ljubljana
TOZD KAVARNA-BAR NEBOTIČNIK, Ljubljana
- Mercator – Panonija, Ptuj
TOZD Trgovina na drobno
- Mercator – Univerzal, Lendava
- Mercator – Sloga, Gornja Radgona
- Mercator – Potrošnik, Lenart
- Mercator – Velepiskrba, trgovina na debelo, Ljubljana
TOZD STANDARD Novo mesto
TOZD TRGOPROMET, Kočevje
TOZD IDRIJA, Idrija (razgovori o integraciji z Gostinskim podjetjem Idrija, ki je nastalo iz hotela Nanos, kavarne in gostilne Pod gradom (Nebesa))

(Varianta: vse specializirane gostinske organizacije lahko organizirajo svojo delovno organizacijo z ustreznimi TOZD.)

Ad A6 – ZUNANJETRGOVINSKA DEJAVNOST V ZVEZI Z UVOZOM IN IZVOZOM, ZASTOPANJE TUJIH FIRM

- Mercator, sestavljena organizacija združenega dela za dejavnost kmetijske proizvodnje, industrijske predelave, trgovine, gostinstva, inženiringa in storitev, Ljubljana, Aškerčeva 3

a) Uvoz in izvoz v naslednjih trgovinskih strokah:

1. industrijski živilski izdelki, od tega:
 - živila in gospodinjske potrebščine;
 - delikatese;
 - mleko in mlečni izdelki, kruh in pecivo,
 - izdelki s sladkorjem in kakaom;
 2. blago široke potrošnje:
 - galanterijsko in bazarско blago ter igrače;
 - ure in izdelki iz plemenitih kovin;
 - ribiški material in potrebščine;
 - izdelki iz gume, kavčuka in plastičnih mas;
 - športne potrebščine.
 3. gradbeni material na bazi nekovin, brez stavbnega lesa
 4. živina, perutnina, njihovi izdelki in predelava perja, kamor spadajo:
 - živina in krmila, razen krmil,
 - meso in mesni izdelki razen mesnih izdelkov,
 - perutnina, jajca, perje in divjad.
 5. krmila
 6. mesni izdelki
 7. zelenjava, sadje ter zelenjavni in sadni izdelki
 8. semensko blago
 9. alkoholne in brezalkoholne pijače
 10. tobak, tobačni izdelki, vžigalice in potrebščine, razen vžigalic in potrebščin
 11. tekstilno blago in tekstilne surovine, od tega:
 - tekstilno blago, kratko in pleteno blago ter konfekcija,
 - vrvarski izdelki, izdelki iz konoplje in jute,
 - volna
 12. barve, laki, kemikalije, kavčuk in vžigalice
 13. pisarniški material, papir, pisalni in šolski pribor ter celuloza
 14. nafta, naftni derivati, maziva – olja in masti
 15. usnje, krzno ter usnjarski izdelki, kamor spadajo:
 - krznarsko blago,
 - obutev,
 - usnje, sedlarsko in jermenarsko blago in potrebščine,
 - surova koža, volna in krzno, živalski odpadki in diaka, izvzemši volno,
 16. medicinski in farmacevtski izdelki in medicinski instrumenti, od tega:
 - parfumerijsko in kozmetično blago,
 - drogerijsko blago,
 - medicinski, zdravstveni in znanstveni aparati ter instrumenti in potrebščine,
 17. les, lesni izdelki in celuloza, od tega:
 - gradbeni material – samo stavbni les,
 - drva in premog, razen premoga,
 - pohištvo,
 18. cestna motorna vozila, deli, pribor, gume za motorna vozila,
 19. električna oprema
 20. kovinsko predelovalno in tehnično blago, od tega:
 - železnina in kovinski izdelki, vstevši kovinske izdelke za gradbeništvo, kolesa, šivalni stroji in potrebščine, razen valjanih in vlažnih izdelkov črne in neželezne metalurgije ter gradbene materiale na bazi nekovin,
 - sanitarni in instalacijski material,
 - gasilske naprave, material in potrebščine,
 21. akustični aparati in elektrotehnični material, razen električnih strojev
 22. steklo, porcelan in keramično blago
 23. fotografski in optični aparati in potrebščine
- b) opravljanje hladilniških storitev,
- c) posredovanje v zunanjetrgovinskem prometu,
- č) zastopanje tujih firm,
- d) opravljanje maloobmejnega prometa.

Ad A7 – OPRAVLJANJE MALOOBMEJNEGA PROMETA:

- MERCATOR, Univerzal, Lendava – delovna organizacija trgovine na debelo in drobno ter gostinstvo Lendava

Ad A8 – INŽENIRING IN PROJEKTIRANJE

- Mercator – Veleoskrba, trgovina na debelo, Ljubljana
TOZD Investa, inženiring, projektiranje, promet z opremo, repromaterialom, leasing, Ljubljana, Ciril Metodov trg 1

Ad A9 – SKUPNA NABAVA

načrtovanje in izvajanje enotne komercialne politike, sklepanje pogodb o skupni nabavi, koordinacija in sklepanje pogodb o skupnem nastopu na tržišču, marketing

SOZD – MERCATOR, sestavljena organizacija združenega dela za dejavnost kmetijske proizvodnje, industrijske predelave, trgovine, gostinstva, inženiringa in storitev Ljubljana

Ad A10 – DEJAVNOST TEMELJNE BANKE

SOZD – MERCATOR, sestavljena organizacija združenega dela za dejavnost kmetijske proizvodnje, industrijske predelave, trgovine, gostinstva, inženiringa in storitev Ljubljana

7. člen

Udeleženske tega samoupravnega sporazuma sprejmejo obveznost, da bodo dejavnosti iz točke A6, A9 in A10 iz prvega odstavka prejšnjega člena tega samoupravnega sporazuma opravljale skupaj v okviru sestavljene organizacije združenega dela Mercator Ljubljana.

Izvrševanje nalog v zvezi z opravljanjem skupnih dejavnosti poverijo udeleženske tega samoupravnega sporazuma delovnim skupnostim za opravljanje del skupnega pomena, ki so organizirane v okviru sestavljene organizacije združenega dela MERCATOR Ljubljana.

III – CILJI ZDRUŽEVANJA

8. člen

Delavci temeljnih organizacij združenega dela oz. delovnih organizacij Mercatorja Ljubljana združujejo svoje delo in sredstva v okviru sestavljene organizacije združenega dela Mercator Ljubljana, da bi z združenim delom in združenimi sredstvi dosegli naslednje cilje:

- hitrejši razvoj socialističnih samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov in krepitev materialne osnove združenega dela;
- združevanje temeljnih oziroma delovnih organizacij, ki so med seboj povezane s proizvodnjo, predelavo ter prometom blaga široke proizvodnje in storitev;

- skupni in usklajen razvoj temeljnih organizacij oz. delovnih organizacij;

- večjo delitev dela in specializacijo v proizvodnji hrane, živilski predelavi in prometu živilskih proizvodov ter ostalega blaga, da se doseže čimboljša preskrba delovnih ljudi in občanov, tako z osnovnimi, prehrano, kakor tudi z ostalimi živilskimi in življenjskimi potrebščinami ter blago za široko potrošnjo;

- razvijanje skupnega in lastnega raziskovalnega dela, tehnologije, proizvodnih in storitvenih procesov ter hkrati s tem tudi delovnih pogojev;

- povečanje proizvodnje in prometa, produktivnosti dela ter s tem povečanje dohodka združenih temeljnih oz. delovnih organizacij;

- razvijanje odnosov pri pridobivanju dohodka na podlagi združevanja dela in sredstev ter tako svojo udeležbo pri skupno ustvarjenih prihodkih oz. pri skupaj ustvarjenem dohodku;

- dolgoročno povezovanje in združevanje dela in sredstev s proizvodnimi in drugimi organizacijami združenega dela, s katerimi na osnovi medsebojnega usklajevanja razvoja in poslovanja temeljne oz. delovne organizacije pri opravljanju blagovnega prometa trajno sodelujejo;

- podvzemanju skupnih ukrepov za povečanje družbenega standarda in standarda delavcev;

- razvijanje solidarnosti in krepitev socialne varnosti delavcev;

- zagotovitev sodelovanja in povezovanje s krajevnimi skupnostmi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in družbenopolitičnimi skupnostmi in družbenopolitičnimi organizacijami ter organizacijami potrošnikov;

- razvijanje, izvrševanje in krepitev samozaščite s skupno dogovorjenimi in usklajenimi ukrepi in akcijami ter

- druge skupne cilje, ki so v interesu tako delavcev v temeljnih oz. delovnih organizacijah in delovnih skupnostih, kakor tudi v interesu delovnih ljudi in občanov za čim boljšo preskrbo s prometom blaga in storitev v okviru sestavljene organizacije združenega dela Mercator Ljubljana.

9. člen

Delavci temeljnih oz. delovnih organizacij bodo zagotovili uresničitev ciljev zaradi katerih so se združili v sestavljeno organizacijo združenega dela Mercator Ljubljana:

- z usklajevanjem, sprejemanjem in uresničevanjem samoupravnih planov dela in razvoja v okviru sestavljene organizacije združenega dela;

- s skupnim oblikovanjem in izvajanjem poslovne politike;

- z združevanjem dela in sredstev za uresničitev skupno določenih nalog;

- s skupno reklamo in propagando;

- z usklajevanjem osnov in meril za razporejanje dohodka in delitev osebnih dohodkov ter sredstev skupne porabe;

- s skupnim opravljanjem bančno-kreditnih poslov v temeljni banki;

- z izvajanjem nalog iz skupno dogovorjene kadrovske politike;

- s skupno informativno dejavnostjo;

- s solidarnostjo v primerih poslovanja z izgubo,

- z organiziranim izvrševanjem skupnih nalog.

IV. SAMOUPRAVNO PLANIRANJE V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI MERCATOR LJUBLJANA

10. člen

Usklajevanje odnosov družbene reprodukcije in usmerjanja razvoja posameznih temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana uresničujejo delavci s planiranjem in programiranjem razvoja s temeljnimi in samoupravnimi plani.

Planiranje in programiranje dela in razvoja v temeljnih oz. delovnih organizacijah združenega dela v sestavljeni organizaciji Mercator Ljubljana se uresničujejo v odnosih razmerij, medsebojne odvisnosti in sodelovanja, ki izvirajo iz združitve dela in sredstev v sestavljeni organizaciji, usklajeno s temelji plana razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana in usklajeno z družbenimi plani družbenopolitičnih skupnosti, interesnih skupnostih in drugih organizacij.

Temeljni in samoupravni plan sestavljene organizacije Mercator Ljubljana temelji na elementih, sprejetih v temeljnih organizacijah združenega dela, sprejetih na način, kakor je to določeno z zakonom in s tem samoupravnim sporazumom.

11. člen

Udeleženske tega sporazuma določijo s temeljnimi plani svojega razvoja temeljne obveznosti, pravice in dolžnosti glede temeljev planiranja na podlagi katerih bodo sprejemali svoje plane in z njimi v odnosih medsebojne povezanosti, odvisnosti, odgovornosti ter dogovorjenih oblik solidarnosti, uresničevali svoj razvoj in razvoj sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ter s tem razvijali svojo lastno reprodukcijo in družbeno reprodukcijo v sodelovanju z ostalimi organizacijami združenega dela.

12. člen

Uresničevanje ciljev za usklajeno planiranje in programiranje v temeljnih oz. delovnih organizacijah v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana bodo udeleženske tega sporazuma izvajale na podlagi skupne in enotne metodologije planiranja.

Enotna metodologija planiranja mora vsebovati zlasti:

- vrsto planov,

- vsebino planov,

- postopek za oblikovanje predlogov planov,

- roke za sprejem planov,

- način izvrševanja planov.

13. člen

Sklep o pripravljanju letnih planov sprejme delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana najkasneje do vsakega 30. septembra za naslednje letno plansko obdobje oz. drugo dolgoročno plansko obdobje.

S sklepom iz prvega odstavka tega člena se določita organ ali služba, ki je odgovorna za pripravljanje predloga plana in roka, v katerem se mora predložiti predlog plana.

14. člen

Organ oz. služba, ki je odgovoren za pripravo predloga plana, je dolžan za njegovo pripravo zagotoviti in pripraviti:

- a) analizo doseženih rezultatov, poslovanja oz. razvoja v preteklem planskem obdobju;

- b) analizo poslovnih oz. razvojnih možnosti za obdobje, za katero se sprejema plan;

- c) analitično dokumentacijsko gradivo TOZD oz. delovnih organizacij;

d) roke, v katerih mora biti gradivo za sprejem in oblikovanje elementov plana poslano vsem temeljnim oz. delovnim organizacijam;

e) obveznosti strokovnih služb v postopku sprejemanja plana ter

f) roke za izpolnjevanje teh obveznosti.

15. člen

Poslovodni organi in strokovne službe v temeljnih in delovnih organizacijah ter v sestavljeni organizaciji Mercator Ljubljana so odgovorni za pravilnost podatkov in za strokovno utemeljenost in realnost svojih ocen in predlogov, kakor tudi za strokovno in pravočasno izpolnjevanje nalog, določenih v delovnem načrtu pripravljanja predlogov plana.

16. člen

Temeljne plane razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana sprejema delavski svet sestavljene organizacije na podlagi elementov, sprejetih v temeljnih organizacijah združenega dela oz. delovnih organizacijah, sprejetih z osebnih izjavljanjem ter na način, kakor je to določeno z zakonom.

Letni plan sestavljene organizacije, s katerim se določa vsebina in obseg skupnega poslovanja, investicije oz. združevanje sredstev na osnovah temeljnega plana iz prejšnjega odstavka tega člena, sprejme delavski svet sestavljene organizacije ob upoštevanju plana razvoja, sprejetega s samoupravnim sporazumom o temeljih razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana v tekočem srednjeročnem obdobju in na podlagi elementov, sprejetih v temeljnih oz. delovnih organizacijah Mercatorja Ljubljana.

17. člen

Postopek za sprejem oz. usklajevanje planov na podlagi predlogov iz 13. in 14. člena tega samoupravnega sporazuma, mora biti zaključen najkasneje do vsakega 15. decembra tekočega leta za naslednje leto.

Kolikor med posameznimi temeljnimi oz. delovnimi organizacijami pri določanju elementov za sprejem plana, ni dosežena usklajenost, ta neusklajenost pa izhaja iz nespoštovanja oz. neizvrševanja sprejetih obveznosti s samoupravnim sporazumom o temeljih plana razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana v določenem srednjeročnem obdobju, potem odloča o spornih postavkah samoupravno razsodišče v okviru sestavljene organizacije Mercatorja Ljubljana.

V. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV IN NJIHOV NAMEN

18. člen

Svoje delo in sredstva družbene reprodukcije delavci temeljnih organizacij združenega dela oz. delovnih organizacij — udeleženci tega samoupravnega sporazuma združujejo zato, da povečajo dohodek temeljne organizacije združenega dela, pospešujejo in razvijajo lastno in skupno delo ter poslovanje in dvigajo produktivnost skupnega družbenega dela.

19. člen

Za realizacijo skupnih razvojnih programov in investicij, določenih s temeljnimi plani razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ter planov temeljnih oz. delovnih organizacij, združujejo temeljne oz. delovne organizacije — udeleženci tega sporazuma sredstva.

Udeleženci tega samoupravnega sporazuma zagotavljajo združevanje sredstev za uresničevanje nalog iz prejšnjega odstavka tega člena in s tem zagotavljajo realizacijo skupaj planiranih investicij ob udeležbi virov sredstev bank, dobaviteljev, tujih in inozemskih sredstev in sredstev ostalih organizacij združenega dela, ki bodo združevale sredstva zaradi uresničevanja skupnih interesov.

20. člen

Udeleženci tega sporazuma določajo s tem samoupravnim sporazumom temeljne osnove glede načina in pogojev za združevanje sredstev ter pravičnim obveznostim, ki iz tega izvirajo na podlagi ustave in zakonov.

21. člen

Namen združevanja sredstev je, da se z družbenimi sredstvi zagotovi uresničitev temeljnih planov razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana oz. udeležencem sporazuma, to je usklajenih razvojnih programov temeljnih oz. delovnih organizacij Mercatorja

Ljubljana. Namen združevanja sredstev je tudi realizacija razvojnih programov tistih organizacij združenega dela, v katerih uresničevanje se bodo vključile udeležence sporazuma in ki temelje na družbenih razvojnih programih, za katerih razvoju se zaradi zagotovitve surovin, reprodukcijskih materialov ter vseh vrst potrošniškega blaga iz dejavnosti temeljnih oz. delovnih organizacij Mercatorja Ljubljana ali zaradi plasmata svojih proizvodov udeleženci tega sporazuma trajno zainteresirane.

22. člen

Združena sredstva v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana se lahko v skladu z določili prejšnjega člena tega samoupravnega sporazuma uporabljajo po sprejetih planih za:

a) združevanje sredstev v obstoječe ali nove organizacije združenega dela v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ali izven nje zaradi uresničevanja skupnih interesov in udeležbe na skupaj ustvarjenem dohodku;

b) financiranje investicij v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ali izven nje;

c) obratna sredstva;

d) financiranje skupnih projektov, študij, raziskav in programov.

Udeleženci sporazuma se s sklenitvijo tega samoupravnega sporazuma zavežejo, da bodo dajale prednost obliki združevanja sredstev pri realizaciji skupnih investicij oz. programov in s tem vzpostavitev medsebojnih odnosov, ki temelje na udeležbi na skupaj ustvarjenem dohodku.

23. člen

Pri združevanju sredstev, s katerimi bo dogovorjena udeležba na skupaj ustvarjenem dohodku, bodo udeleženci sporazuma v konkretnih primerih združevanja sredstev določile s posebnim samoupravnim sporazumom zlasti naslednje:

— cilje združevanja sredstev ter namen, pogoje in način uporabe teh sredstev;

— način ugotavljanja skupnega dohodka;

— merila za ugotavljanje deleža v skupnem dohodku;

— pogoje, način in roke udeležbe v skupnem dohodku;

— pogoje, način in roke za vračanje vrednosti združenih sredstev, oziroma stvari, denarna sredstva in pravice, ki jih bodo tvorila združena sredstva;

— medsebojne obveznosti in odgovornosti ob poslovanju z izgubo, kot tudi druge obveznosti in odgovornosti pri prevzemanju tveganj;

— način usklajevanja stališč, ki izvirajo iz skupnih zadev na osnovi združenih sredstev;

— sestava in pristojnost skupnega organa ter način izvolitve njegovih članov, in

— način reševanja sporov, kakor tudi pogoje in način za razvezo samoupravnega sporazuma.

24. člen

Udeleženci tega samoupravnega sporazuma bodo v primerih združevanja sredstev na podlagi posebnih samoupravnih sporazumov zagotovile, da se bo skupno doseženi dohodek razporejal oz. uporabljal v celoti za temeljne organizacije združenega dela, ki bodo z združevanjem sredstev in dela sodelovale pri njegovem pridobivanju. Pri tem se bo udeležba v skupnem dohodku ugotavljala tudi na podlagi prispevka, ki ga dajejo delavci v organizacijah združenega dela, v katerih so združena sredstva, s svojim živim delom in z gospodarjenjem z združenimi sredstvi.

25. člen

Skupni temeljni plani razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana in na njihovi osnovi sprejeti skupni plan, so osnova za določitev višine in obsega združevanja sredstev temeljnih oz. delovnih organizacij Mercatorja Ljubljana.

Udeleženci tega sporazuma sprejmejo obveznost, da se kot merilo za združevanje sredstev v konkretnem letu oz. planskem obdobju, vzame kot osnova seštevke amortizacije po predpisanih minimalnih stopnjah, amortizacije nad predpisanimi stopnjami, ostanka dohodka (čistega dohodka akumulacije), ki je obračunan v poslovna sredstva — (sredstva za druge namene) in sredstev izplačanih bruto osebnih dohodkov nad dogovorjenimi po merilih samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov dejavnosti oziroma panoge, vse po zaključnem računu za prejšnje leto. Sredstva združujejo udeleženci sporazuma v enakem odstotku od osnove, navedene v prejšnjem odstavku tega člena.

Konkretna višina — odstotka (udeležba temeljne oz. delovne organizacije) se vsako leto sprejme s skupnim planom sestavljene organizacije v odvisnosti od sledečih elementov:

a) od višine vrednosti investicij po letnem planu oz. tistega dela te vrednosti, ki jih temeljne oz. delovne organizacije Mercatorja financirajo s svojo udeležbo;

b) od doseženega dohodka na podlagi poslovnega uspeha v predhodnem letu, to je od velikosti osnove iz določila drugega odstavka tega člena.

26. člen

V zvezi z uporabo združenih sredstev sprejmejo udeleženske tega samoupravnega sporazuma obveznost, da bodo vrstni red za izvedbo posameznih investicij, ki so skupaj planirane v določenem srednjeročnem obdobju s temelji plana razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana, določale na podlagi naslednjih meril:

a) po merilih, ki predstavljajo družbenoekonomске razvojne opredelitve in izhajajo iz družbenega plana o temeljih razvoja SFR Jugoslavije in SR Slovenije ter na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega plana razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana;

b) po merilih, ki predstavljajo splošen družbeni interes delovnih ljudi in občanov kot potrošnikov za preskrbo s kmetijskimi, prehrabnimi in drugimi proizvodi, ki predstavljajo stalne, zadostne in osnovne potrebe potrošnikov na vseh območjih dejavnosti Mercatorja Ljubljana;

c) po merilih, ki izhajajo iz programov izgradnje zadostnih skladiščnih in manipulacijskih kapacitet in na osnovi programov izgradnje maloprodajne mreže, posebno v novih naseljih in mestnih soseskah;

d) po merilih, ki bodo zagotavljali zadostne rezerve odgovarjajočih kmetijskih, prehrabnih in drugih osnovnih proizvodov najmanj v višini potreb, ki so odvisne od sezonskih pogojev in razvoja ter povečanja potrošnje v skladu z rastjo družbenega in osebnega standarda delovnih ljudi in občanov in njihove kupne moči;

e) po merilih, ki zagotavljajo sodobno tehnologijo proizvodnje oz. blagovnega prometa ter storitev s posebnim ozirom na kvaliteto in asortiman.

f) po merilih, ki zagotavljajo kontinuiteto in sistem samoupravne povezanosti reprodukcijskega toka proizvodnje, blagovnega prometa in potrošnje, tako v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana, kakor tudi v povezavi z organizacijami združenega dela izven nje;

g) po merilih glede donosnosti investicij po akumulativnosti, rentabilnosti, ekonomičnosti in zagotovljeni produktivnosti.

h) glede na merila enakomernega ter enakopravnega razvoja temeljnih oz. delovnih organizacij na vseh območjih, kjer sestavljena organizacija Mercator Ljubljana s svojimi dejavnostmi zadovoljuje potrebe potrošnikov s svojo proizvodnjo oz. blagovnim prometom.

27. člen

Udeleženske tega sporazuma bodo v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana združevale tudi sredstva skupne porabe za financiranje in investicij skupnih rekreativnih dejavnosti oz. objektov družbenega standarda delavcev temeljnih oz. delovnih organizacij Mercatorja Ljubljana, kot:

- skupni počitniški domovi in objekti družbenega standarda;
- objekti za športno rekreacijo delavcev;
- financiranje športnih dejavnosti in športnih iger ter v druge skupne namene.

Sredstva skupne porabe za namene iz prejšnjega odstavka tega člena določijo temeljne oz. delovne organizacije, združene v sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana s skupnimi letnimi plani.

28. člen

Udeleženske tega sporazuma s sprejemom tega samoupravnega sporazuma poverjajo opravljanje del in poslov v zvezi z vodenjem plasmanov in uporabo združenih sredstev temeljnih oz. delovnih organizacij temeljni banki Mercatorja Ljubljana.

29. člen

Podrobnejša določila v zvezi z uporabo združenih sredstev za investicije, ki se nanašajo na njihovo realizacijo (načrti, soglasje, dokumentacija, itd.), določila o stroških priprave investicijskih projektov, o investicijski sposobnosti, itd., se določijo s samoupravnim splošnim aktom, s katerim bo določeno organiziranje in delovanje temeljne banke Mercatorja Ljubljana, ki vodi združena sredstva temeljnih oz. delovnih organizacij.

30. člen

Sredstva, ki jih temeljne oz. delovne organizacije združujejo po določilih tega samoupravnega sporazuma oz. po konkretnih samoupravnih sporazumih o združevanju sredstev, so neodtujljiva in pripadajo temeljnim organizacijam oz. delovnim organizacijam, ki jih združujejo.

VI. KOORDINACIJA POSLOVANJA IN MEDSEBOJNI ODNOSI

31. člen

Koordinacija poslovanja in medsebojni odnosi, ki izvirajo iz poslovne povezanosti temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana, izhajajo iz opredelitve in delitve dela dejavnosti, ki jih skupaj oz. v medsebojni povezanosti in soodvisnosti opravljajo, kakor je to določeno z določili 5., 6. in 7. člena tega samoupravnega sporazuma.

32. člen

V medsebojnih razmerjih, kjer bodo udeleženske sporazuma sodelovale pri ustvarjanju skupnega prihodka, ki so rezultat skupnega dela delavcev dveh ali več temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana (proizvodnja oz. predelava — prodaja na veliko oz. debelo — maloprodaja) bodo zaradi udeležbe pri tako ustvarjenem skupnem prihodku določile medsebojne pravice in obveznosti ter merila za določitev deleža pri skupaj ustvarjenem prihodku, upoštevajoč pri tem načela o sodelovanju s proizvodnimi organizacijami, s katerimi sklepajo udeleženske tega sporazuma samoupravne sporazume o povezovanju in sodelovanju.

33. člen

Merila, po katerih bodo udeleženske sporazuma razporejale skupni prihodek, morajo biti takšna, da zagotavljajo pogoje za povečanje produktivnosti dela, čimboljše gospodarno in učinkovito izkoriščanje sredstev pri delu in poslovanju ter zmanjševanju materialnih in drugih stroškov poslovanja temeljnih oz. delovnih organizacij, ki so bile udeležene pri ustvarjanju tega prihodka.

Udeleženske sporazuma bodo pri določanju deležev, s katerimi bodo udeležene pri skupno ustvarjenem prihodku, določile na podlagi naslednjih meril:

a) z enotnimi merili vrednotenja živega (vloženega) dela;

b) z enotnimi merili za opravljanje minulega dela (amortizacija, obresti, dosežena akumulacija);

c) z enotnimi merili za izenačitev pogojev poslovanja, tj. oblikovanje normativnih materialnih stroškov, delovnih normativov, enotnih standardov;

d) z enotnimi merili za oblikovanje cen, po katerih bodo udeleženske menjavale proizvode in usluge v blagovnem prometu s tem, da bodo le-te določile na podlagi sporazuma oz. po načelu dogovorjenih cen, pri čemer se upošteva trajnejše odnose v gibanju cen na trgu in iste ali podobne proizvode ali storitve;

e) z enotnimi merili oziroma metodologijo kalkulacij;

f) z merili, ki bodo predstavljali pogoje opredeljevanja izredno ugodnih pogojev pridobivanja dohodka in način koriščenja tega dohodka;

g) z merili, ki bodo določali pogoje in način uresničevanja solidarnosti med udeleženci, ki ustvarjajo skupen prihodek in

h) z merili o pogojih, pod katerimi riziko pri poslovanju skupno trpijo delavci v vseh temeljnih oz. delovnih organizacijah, ki sodelujejo pri ustvarjanju skupnega prihodka.

34. člen

Konkretizacijo meril iz prejšnjega člena tega samoupravnega sporazuma določijo delavci temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana s temeljnim planom razvoja za srednjeročno obdobje in v okviru teh planov s posebnimi samoupravnimi sporazumi.

35. člen

Glede na to, da predstavlja enotna in obvezna uporaba skupnega zaščitnega znaka sestavljene organizacije Mercator Ljubljana, tj. črke „M“ iz določila 2. člena tega samoupravnega sporazuma skupno zunanje obeležje pripadnosti sestavljeni organizaciji tu v tej zvezi povezanost poslovanja in medsebojnih odnosov, sprejemajo udeleženske tega samoupravnega sporazuma v zvezi z enotno uporabo skupnega zaščitnega znaka naslednje obveznosti:

1. da ga bodo uporabljale na enoten način tako glede njegovega

designa, kakor tudi značilne oranžne barve, oz. ustrezne druge barve, če tako zahteva tehnična izvedba;

2. da ga bodo uporabljale na enoten način poleg označevanja firm delovnih organizacij oz. imen temeljnih organizacij, in to pri vsakem zunanjem obeleževanju poslovnih zgradb ali prostorov, poslovalnic, prodajaln, skladišč in podobno;

3. da ga bodo enotno in na enak način uporabljale v memorandumih poslovne korespondence, formularjih, računih, obrazcih in drugih listinah;

4. da ga bodo enotno uporabljale v propagandnih in reklamnih nastopih oz. vseh njenih medijih ali gradivu za te namene ter na delovnih oblekah;

5. da ga bodo enotno uporabljale pri označevanju vseh in vsake vrste embalaže in pakiranj tako v proizvodnji, kakor tudi v prodaji (vrečke, zavijalni papir in podobno).

Proizvodne delovne organizacije lahko, če tržna situacija tako zahteva, za poslovanje izven sestavljene organizacije združenega dela Mercator Ljubljana s svojim statutom določijo, da uporabljajo zakupce izven sestavljene organizacije združenega dela Mercator Ljubljana le svoj zaščitni znak.

VII. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA IN ORGANI SESTAVLJENE ORGANIZACIJE

36. člen

Delavci uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice v sestavljeni organizaciji Mercator Ljubljana z oblikami odločanja na podlagi ustave in zakona o združenem delu v temeljnih oz. delovnih organizacijah ter delovnih skupnostih.

Zaradi uresničevanja samoupravljanja v sestavljeni organizaciji Mercator Ljubljana in izvrševanja tega samoupravnega sporazuma oblikujejo skupne organe upravljanja, to je delavski svet in izvršilni odbor kot izvršilni organ ter organ samoupravne delavske kontrole sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

1. Delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana

37. člen

Skupni organ upravljanja udeleženk tega samoupravnega sporazuma je delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

Delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana sestavljajo delegati delovnih organizacij, združenih v sestavljeno organizacijo in delovne skupnosti SOZD. Delegati delavskega sveta sestavljene organizacije Mercator Ljubljana oz. njihovi namestniki se izvolijo v temeljnih organizacijah oz. delovnih organizacijah na način in po postopku, ki velja za volitve delegatov temeljnih organizacij oz. delovnih organizacij, udeleženk tega samoupravnega sporazuma.

38. člen

Vsaka temeljna organizacija oz. delovna organizacija, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij ter delovna skupnost sestavljene organizacije izvoli v delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana po enega delegata in njegovega namestnika.

Delegat v delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana izvolijo neposredno delavci v temeljnih organizacijah združenega dela oz. delovnih organizacijah in v delovni skupnosti sestavljene organizacije.

39. člen

Delegati delavskega sveta sestavljene organizacije Mercator Ljubljana in njihovi namestniki se izvolijo za 2 (dve) leti.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za delegata delavskega sveta sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

40. člen

V delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ne more biti izvoljen delavec, ki je glede na svoje delovno mesto oz. funkcijo odgovoren delavskim svetom temeljnih oz. delovnih organizacij (člani poslovnih organov, vodilni delavci).

41. člen

Delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana odloča zlasti o naslednjih vprašanjih oz. zadevah:

1. o temeljnih vprašanjih poslovne politike sestavljene organizacije;

2. o sprejemu letnih planov in temeljnega plana razvoja sestavljene organizacije;

3. o uporabi združenih sredstev na podlagi določil temeljnih planov in programov razvoja sestavljene organizacije;

4. o sprejemu zbirnega zaključnega računa sestavljene organizacije;

5. o sprejemu letnega programa dela in finančnega načrta delovnih skupnosti za opravljanje del skupnega pomena v sestavljeni organizaciji;

6. najemanju dolgoročnih in srednjeročnih kreditov in jamstev ter v tej zvezi o pooblastilih izvršilnim organom oz. poslovnemu organu sestavljene organizacije;

7. o določanju predloga statuta sestavljene organizacije;

8. o sprejemu splošnih samoupravnih aktov sestavljene organizacije;

9. o sprejemu samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih z delavci delovnih skupnosti za opravljanje del skupnega pomena oz. dejavnosti v okviru sestavljene organizacije;

10. o sprejemu samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev osebnega dohodka individualnemu poslovnemu organu in njemu odgovornih vodilnih delavcev sestavljene organizacije;

11. o ustanovitvi in pristopu novih delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo;

12. o sklepanju samoupravnih sporazumov;

13. o članstvu v poslovnih skupnostih, interesnih skupnostih materialne proizvodnje in skupnostih združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje;

14. o poslovno-tehničnem sodelovanju, dolgoročnih proizvodnih kooperacijah z jugoslovanskimi organizacijami združenega dela in tujimi pravnimi osebami, o pogodbah o prenosu oz. uporabi industrijske lastnine z domačimi in tujimi pravnimi osebami, sklepanje pogodb za skupno vlaganje sredstev s tujimi pravnimi osebami;

15. o izvolitvi izvršilnega odbora kot izvršilnega organa delavskega sveta sestavljene organizacije;

16. o izvolitvi in razrešitvi predsednika delavskega sveta sestavljene organizacije in njegovega namestnika;

17. o soglasju za združevanje delovne organizacije z drugo sestavljeno organizacijo združenega dela;

18. o imenovanju in razrešitvi generalnega direktorja in vodilnih delavcev sestavljene organizacije;

19. o periodičnih, zbirnih obračunih sestavljene organizacije med letom;

20. o imenovanju strokovnih komisij oz. delovnih teles ter

21. o vseh drugih zadevah in vprašanjih, za katere je pristojen delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana po tem samoupravnem sporazumu in drugih splošnih aktih sestavljene organizacije združenega dela Mercator Ljubljana.

42. člen

Delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana sprejema sklepe o vprašanjih s svojega delovnega področja z večino glasov vseh delegatov delavskega sveta, če za odločanje o določenih vprašanjih s tem samoupravnim sporazumom, statutom sestavljene organizacije oz. z zakoni ni predvidena drugačna kvalificirana večina ali soglasje temeljnih oz. delovnih organizacij, udeleženk tega samoupravnega sporazuma.

V primeru kadar delavski svet sestavljene organizacije odloča o vprašanjih, za katerih sprejem je potrebno soglasje temeljnih oz. delovnih organizacij, delegat oz. delegati temeljne oz. delovne organizacije pa ne prisostujejo zasedanju delavskega sveta, lahko delavski svet odloči, da se te temeljne oz. delovne organizacije v roku, ki ga določi delavski svet, pismeno izjavijo o svoji odločitvi o vprašanju, o katerem je odločal delavski svet temeljne organizacije.

43. člen

Delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana sprejema soglasno tiste odločitve, ki jih delavci v temeljnih oz. delovnih organizacijah v okviru sestavljene organizacije sprejmejo z osebnim izjavljanjem in tiste odločitve, ki predstavljajo sprejem materialnih obveznosti za temeljne organizacije oz. delovne organizacije, to je zlasti odločitve iz 2., 3., 4., 5., 6., 10. in 12. točke 41. člena tega samoupravnega sporazuma.

Šteje se, da je temeljna organizacija združenega dela in sestava posamezne delovne organizacije sestavljene organizacije dala soglasje iz prejšnjega odstavka, če delegati delovne organizacije v delavskem svetu sestavljene organizacije Mercator Ljubljana glasujejo

za sklep delavskega sveta oz. če tako odločitev posredujejo pismeno v primeru odsotnosti delegata na zasedanju delavskega sveta.

Če delegati temeljnih organizacij združenega dela oziroma delovnih organizacij v delavskem svetu sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ne soglašajo s predlogom (neusklajenost) imenuje delavski svet skupno komisijo, sestavljeno iz predstavnikov delegatov delovne organizacije, da bi oblikovali usklajen predlog oz. usklajeno stališče.

Delavski svet sestavljene organizacije odloča o drugih vprašanjih s svojega delovnega področja z večino glasov delegatov vseh delovnih organizacij, če ta samoupravni sporazum in zakon ne določata drugačne kvalificirane večine.

44. člen

Delegati v delavskem svetu sestavljene organizacije so za svoje delo odgovorni delavcem in delavskemu svetu temeljne organizacije oz. delovne organizacije, v kateri so bili izvoljeni.

45. člen

Delavci lahko odpokličejo svojega delegata v delavskem svetu sestavljene organizacije.

Če delegat v delavskem svetu sestavljene organizacije ne ravna po danih smernicah in navodilih, obvesti delavski svet temeljne organizacije oz. delovne organizacije o tem delavce, in lahko predlaga, naj se začne postopek za njegov odpoklic po postopku in na način, kakor je to določeno s statutom temeljne oz. delovne organizacije.

46. člen

Delavski svet sestavljene organizacije sprejme svoj poslovnik, s katerim določa način in potek svojega delovanja, sprejemanja sklepov ter način dela svojega izvršilnega organa — izvršilnega odbora ter stalnih ali občasnih strokovnih komisij ali delovnih teles.

S poslovnikom določi tudi podrobnejši postopek za način usklajevanja stališč in sporazumevanja o zadevah, za katere delegati delovnih organizacij pri sprejemanju odločitev ne dosežejo soglasja, kadar je to potrebno.

47. člen

Delavski svet sestavljene organizacije poveri določene izvršilne funkcije svojemu izvršilnemu organu — izvršilnemu odboru. Za pripravo oz. obravnavo določenih strokovnih nalog lahko delavski svet imenuje stalne ali občasne komisije ali delovna telesa.

2. Izvršilni odbor

48. člen

Delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ima svoj izvršilni organ — izvršilni odbor.

Člane izvršilnega odbora izvoli delavski svet sestavljene organizacije izmed delavcev, udeleženk samoupravnega sporazuma. Pri imenovanju članov izvršilnega odbora mora delavski svet upoštevati zastopanost dejavnosti in posameznih območij, na katerih opravlja sestavljena organizacija Mercator Ljubljana svojo dejavnost.

Izvršilni odbor šteje 11 članov. Člani izvršilnega odbora imajo svoje namestnike.

49. člen

Člani izvršilnega odbora izvolijo izmed svojih članov predsednika in namestnika predsednika izvršilnega odbora.

Člani izvršilnega odbora so imenovani za dobo dveh let.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana izvršilnega odbora.

Izvršilni odbor sklicuje njegov predsednik na lastno pobudo ali na zahtevo ene izmed delovnih organizacij v sestavi sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ali generalnega direktorja.

50. člen

Izvršilni odbor kot izvršilni organ delavskega sveta sestavljene organizacije izvršuje sklepe delavskega sveta sestavljene organizacije in sprejema odločitve v okviru sprejete politike in temeljnih oziroma okvirnih odločitev delavskega sveta sestavljene organizacije ter odloča zlasti o naslednjih zadevah:

1. predlaga osnutek statuta in osnutke drugih splošnih samoupravnih aktov sestavljene organizacije, ki jih sprejme delavski svet;
2. predlaga osnutke planov;
3. daje smernice individualnemu poslovnemu organu sestavljene organizacije za izvrševanje sklepov delavskega sveta sestavljene

organizacije in opravlja nadzorstvo nad njihovim izvrševanjem;

4. izvršuje sklepe delavskega sveta sestavljene organizacije, ki jih sprejema delavski svet sestavljene organizacije, če njihovo izvrševanje ne spada med pravice in dolžnosti individualnega poslovnega organa ter sprejema akte v zvezi z izvrševanjem teh sklepov;

5. imenuje občasne strokovne komisije in druga strokovna telesa za pripravo določenih strokovnih nalog oz. strokovnih in drugih predlogov (predlog plana, razne analize, idr.);

6. odloča o najetju kratkoročnih kreditov v okviru planov sestavljene organizacije ter v tej zvezi o pooblastilih individualnemu poslovnemu organu;

7. sprejema stališča k predlogom individualnega poslovnega organa in

8. odloča o vseh drugih vprašanjih in zadevah, za katere je pristojen po tem samoupravnem sporazumu in drugih splošnih samoupravnih aktih organizacije Mercator Ljubljana.

51. člen

Izvršilni odbor sprejema sklepe z večino glasov vseh članov izvršilnega odbora.

Člani izvršilnega odbora, ki ne glasujejo za določen predlog, lahko podajo svoje stališče z ločenimi mnenji.

3. Individualni poslovodni organ

52. člen

Individualni poslovodni organ sestavljene organizacije združenega dela Mercator Ljubljana je generalni direktor.

Generalnega direktorja sestavljene organizacije imenuje in razrešuje delavski svet sestavljene organizacije.

Generalni direktor se imenuje po javnem razpisu na predlog razpisne komisije, ki dela in je sestavljena na način, kakor to določa zakon ali družbeni dogovor.

Razpisni postopek, razpisna komisija, njena sestava in način imenovanja je določeno z zakonom ali družbenim dogovorom.

Generalni direktor se imenuje za dobo štirih let in je lahko po preteku te dobe ponovno imenovan za generalnega direktorja.

53. člen

Za generalnega direktorja je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

a) da ima visoko strokovno izobrazbo z najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu, v organih družbenopolitičnih skupnostih ali izvršilnih organih;

b) da ima izkazan odnos do samoupravljanja, odnos do dela, ljudi, sodelavcev, zavzetost za spoštovanje zakonitosti, poštenost, odgovorno gospodarjenje z družbenimi sredstvi in sposobnost povezovanja pravic z dolžnostmi in odgovornostjo.

54. člen

Generalni direktor ima svojega namestnika in veljajo določila o njegovem imenovanju, času imenovanja in ostalih pogojih, kakor je to določeno z določili prejšnjega člena tega samoupravnega sporazuma.

56. člen

Generalni direktor sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ima zlasti naslednje pravice, dolžnosti in odgovornosti:

1. predstavlja in zastopa sestavljeno organizacijo in je pooblaščen podpisovati za sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana;

2. koordinira delo poslovnih organov delovnih organizacij;

3. izvaja in organizira izvrševanje sklepov delavskega sveta sestavljene organizacije in njegovega izvršilnega odbora ter usmerja in usklajuje delo vodilnih delavcev, odgovornih za izvajanje posameznih skupin nalog v okviru sestavljene organizacije;

4. izvršuje in organizira izvrševanje tistih nalog, ki jih udeleženske na podlagi tega samoupravnega sporazuma opravljajo skupaj s skupnimi dejavnostmi v okviru sestavljene organizacije;

5. organizira pripravo gradiv, predlogov in sklepov za organe upravljanja in njihove izvršilne organe delovnih organizacij, združenih v sestavljeno organizacijo;

6. odreja in koordinira delo posameznih služb v okviru delovne skupnosti za opravljanje del skupnega pomena sestavljene organizacije;

7. zastopa in predstavlja temeljno banko sestavljene organizacije in zanjo podpisuje;

8. poroča delavskemu svetu sestavljene organizacije in drugim

organom upravljanja o izvajanju sprejetih planov in drugih aktivnosti delovnih organizacij ter je odgovoren za organizacijo učinkovitega in pravočasnega informiranja delavcev v okviru sestavljene organizacije in

9. opravlja druge naloge, določene z zakonom, s tem samoupravnim sporazumom in drugimi samoupravnimi splošnimi akti sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

56. člen

Kadar generalni direktor sestavljene organizacije ugotovi, da je akt delavskega sveta sestavljene organizacije ali drugih organov sestavljene organizacije v nasprotju z zakonom in s samoupravnimi sporazumi o združitvi, je dolžan opozoriti na to delavski svet ali organ sestavljene organizacije. Če delavski svet ali drug organ sestavljene organizacije ne uskladi svoje odločitve v skladu z opozorilom v roku osmih dni, je dolžan generalni direktor o tem v naslednjih treh dneh obvestiti pristojen organ družbenopolitične skupnosti.

Pravice in dolžnosti v smislu prejšnjega odstavka tega člena ima generalni direktor tudi v primeru, kadar ugotovi, da je akt delavskega sveta temeljne oz. delovne organizacije v okviru sestavljene organizacije ali njihovih drugih organov v nasprotju z zakonom ali s tem samoupravnim sporazumom o združitvi, poslovodni organ temeljne oz. delovne organizacije pa ni zadržal njegove izvršitve, opozori na to poslovodni organ in delavski svet ter temeljne oz. delovne organizacije.

Če poslovodni organ temeljne oz. delovne organizacije niti v osmih dneh po opozorilu generalnega direktorja ne zadrži akta iz prejšnjega odstavka tega člena, a delavski svet oz. drugi organ temeljne oz. delovne organizacije ga ne uskladi v tem roku, je generalni direktor dolžan v nadaljnjih treh dneh o tem obvestiti pristojni organ družbenopolitične skupnosti na območju katere je sedež temeljne oz. delovne organizacije zaradi ukrepov družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine.

57. člen

V primeru odsotnosti generalnega direktorja ga nadomestuje njegov namestnik z vsemi pravicami in dolžnostmi.

4. Odbor samoupravne delavske kontrole

58. člen

Delavci, združeni v sestavljeni organizaciji Mercator Ljubljana uresničujejo varstvo svojih samoupravnih pravic s samoupravno delavsko kontrolo neposredno prek delavskega sveta sestavljene organizacije in prek posebnega organa samoupravne delavske kontrole, to je odbora samoupravne delavske kontrole.

59. člen

V okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana se organizira poseben organ delavske kontrole – odbor samoupravne delavske kontrole, ki šteje 9 članov.

Člane odbora samoupravne delavske kontrole izvolijo neposredno delavci temeljne oz. delovnih organizacij na način, kakor je to določeno s pravilnikom o delovanju odbora samoupravne delavske kontrole sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

Člani odbora samoupravne delavske kontrole se izvolijo za dobo 2 (dveh) let in nihče ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen v ta odbor. Člani odbora samoupravne delavske kontrole izvolijo izmed sebe predsednika tega odbora in njegovega namestnika.

60. člen

Odbor samoupravne delavske kontrole v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana kontrolira zlasti:

1. izvajanje tega samoupravnega sporazuma statuta in drugih samoupravnih splošnih aktov sestavljene organizacije;
2. izrekanje sklepov poslovnega odbora in generalnega direktorja ter usklajenost teh aktov in odločitev s samoupravnimi pravicami, dolžnostmi in interesi delavcev na podlagi sprejetih aktov;
3. uresničevanje delovnih obveznosti in samoupravljaljskih dolžnosti delavcev in organov sestavljene organizacije;
4. odgovorno in družbeno ter gospodarsko smotrno uporabo družbenih sredstev in razpolaganje z njimi;
5. uporabo načel delitve po delu pri razporejanju osebnega dohodka in skupnih prihodkov ter čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke;
6. uresničevanje in varstvo pravic delavcev v medsebojnih razmerjih pri združenem delu;

7. obveščanje delavcev o vprašanih, ki imajo pomen za odločanje in kontrolo o sprejetih odločitvah v okviru sestavljene organizacije in temeljnih oz. delovnih organizacijah ter

8. uresničevanje drugih samoupravnih pravic in dolžnosti ter interesov delavcev v zvezi z delovanjem in združevanjem dela in sredstev sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

61. člen

Podrobnejša določila o sestavi, izvolitvi, načinu dela odbora samoupravne delavske kontrole o pravicah, dolžnostih in odgovornostih članov tega odbora določa statut sestavljene organizacije in pravilnik o delovanju odbora samoupravne delavske kontrole, ki ga v skladu z zakonom sprejme delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

VIII. POOBLASTILA IN ODGOVORNOSTI ZA OBVEZNOSTI

62. člen

Sestavljena organizacija združenega dela Mercator Ljubljana nastopa v pravnem prometu pri sklepanju pogodb in drugih pravnih poslov iz skupnih dejavnosti v svojem imenu in neomejeno.

Sestavljena organizacija združenega dela Mercator Ljubljana sklepa pogodbe ali druge pravne posle v svojem imenu in za svoj račun.

63. člen

Za vsako sprejeto obveznost sestavljene organizacije Mercator Ljubljana so odgovorne temeljne organizacije v sestavi delovnih organizacij, ki so združene v sestavljeno organizacijo oz. združene delovne organizacije, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, neomejeno subsidiarno. Poleg tega dogovorijo temeljne organizacije oz. delovne organizacije v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana medsebojno neomejeno subsidiarno odgovornost.

64. člen

Temeljne organizacije oz. delovne organizacije udeleženke tega samoupravnega sporazuma, sprejmejo v zvezi z dogovorjeno medsebojno neomejeno subsidiarno odgovornostjo naslednje obveznosti pri medsebojnem pokrivanju izgub:

1. temeljna oz. delovna organizacija je dolžna uporabiti za pokritje izgube najprej svoj lasten rezervni sklad;

2. kolikor sredstva rezervnega sklada ne zadoščajo za pokritje izgube, se uporabijo sredstva rezervnih skladov tistih temeljnih organizacij, s katerimi je temeljna organizacija, ki ima izgubo, združena v delovno organizacijo;

3. kolikor izgube ni mogoče v celoti pokriti na način, kakor je to določeno s 1. in 2. točko tega člena, se za ostanek uporabijo sredstva rezervnih skladov ostalih udeleženk tega samoupravnega sporazuma v soglasju z višino njihovih rezervnih skladov;

4. kolikor za pokritje izgube ne bi zadoščala rezervna sredstva, izplačana na način, kakor je to določeno s 3. točko tega člena, se za kritje izgub porabijo sredstva poslovnega sklada udeleženk tega samoupravnega sporazuma v soglasju z višino njihovih rezervnih skladov.

Sredstva za pokrivanje izgub v smislu prejšnjega odstavka tega člena se dajo kot posojilo na podlagi pogodbe, s katero se določijo tudi pogoji za uporabo teh sredstev, roki vračila in drugo.

Temeljna oz. delovna organizacija, ki ima po zaključnem računu izgubo, je dolžna sprejeti sanacijski načrt. Kolikor tega ne sprejme, imajo ostale temeljne oz. delovne organizacije, ki pokrivajo izgubo, pravico predlagati prisilne sanacijske ukrepe.

65. člen

Sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana predstavlja in zastopa generalni direktor. Generalni direktor podpisuje pogodbe in druge listine tako v notranjem prometu, kakor tudi za zunanjetrgovinsko dejavnost sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

66. člen

Generalni direktor je pooblaščen za podpisovanje in sklepanje pogodb in drugih pravnih poslov za sestavljeno organizacijo brez omejitev.

Enaka pooblastila, kot so določena v prejšnjem odstavku tega člena, ima generalni direktor tudi za predstavljanje, zastopanje in podpisovanje za temeljno banko Mercatorja Ljubljana.

67. člen

Udeleženske tega samoupravnega sporazuma dogovorijo solidarno zagotavljanje normalnih – dogovorjenih osebnih dohodkov za vsako temeljno oz. delovno organizacijo v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

Merila za določitev obračunavanja normalnih dogovorjenih osebnih dohodkov se določijo z letnim planom sestavljene organizacije Mercator Ljubljana v skladu s samoupravnim sporazumom o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dejavnosti v SR Sloveniji in v skladu z vsakokratnim družbenim dogovorom o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov v SR Sloveniji.

68. člen

Solidarnostno odgovornost glede jamstva za zagotovitev izplačila osebnih dohodkov v smislu prejšnjega člena tega samoupravnega sporazuma imajo pravico uveljavljati napram drugim tiste temeljne oz. delovne organizacije, ki zaradi objektivnih pogojev poslovanja oz. gospodarjenja ne morejo zagotoviti normalnih – dogovorjenih osebnih dohodkov.

Sredstva iz prejšnjega odstavka tega člena se izplačujejo kot posojilo.

IX. DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA

69. člen

Ta samoupravni sporazum določa obseg, vrsto in način opravljanja administrativnih, strokovnih in pomožnih del, ki so skupnega pomena za temeljne oz. delovne organizacije, združene v sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana.

70. člen

Za izvrševanje skupnih nalog po prejšnjem členu in za opravljanje skupnih dejavnosti v skladu s 5., 6. in 7. členom tega samoupravnega sporazuma se ustanovi delovna skupnost sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

Delavci, ki opravljajo dela v smislu prejšnjega odstavka tega člena, uresničujejo svoje samoupravne in druge pravice v delovni skupnosti na podlagi svobodne menjave dela z ostalimi delavci temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

71. člen

S tem samoupravnim sporazumom se določijo naslednja strokovno-tehnična, administrativna in pomožna dela, ki jih opravlja delovna skupnost oz. delavci, organizirani v delovni skupnosti za opravljanje del skupnega pomena v sestavljeni organizaciji združenega dela Mercator Ljubljana, in sicer za opravljanje sledečih strokovnih zadev oz. poslov:

1. za razvoj in planiranje,
2. v analitski službi,
3. v elektronsko računalniškem centru za skupno mehanografsko obdelavo podatkov,
4. v knjigovodstvu za potrebe sestavljene organizacije (zbirno knjigovodstvo SOZD in knjigovodstvo in računovodstvo delovne skupnosti skupnih strokovnih služb),
5. v komerciali za skupne nabave, marketing, skupno reklamo, raziskave tržišča, koordinacijo prodaje idr.,
6. za zunanjetrgovinsko dejavnost izvoza in uvoza,
7. za reševanje skupnih kadrovskih vprašanj in zadev,
8. za reševanje pravnih vprašanj in za skupno zastopanje,
9. za službo samoupravljanja in informiranja ter
10. za splošne zadeve.

72. člen

Delovna skupnost v smislu prejšnjega člena tega samoupravnega sporazuma se organizira v obliki služb, sektorjev ali oddelkov oz. odsekov v okviru posebnih služb oz. sektorjev. Podrobnejša organizacija delovne skupnosti, njen delokrog, pravice in dolžnosti, se določijo s samoupravnim sporazumom iz 73. člena tega samoupravnega sporazuma in v statutu sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

73. člen

Medsebojne odnose glede pogojev svobodne menjave dela in druge medsebojne odnose pri uresničevanju skupnih ciljev in inte-

resov delavcev, ki opravljajo skupna strokovna dela v smislu določil 72. člena tega samoupravnega sporazuma ter delavcev, združenih temeljnih organizacij oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije, za katere opravljajo ta skupna dela, ureja samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev delovne skupnosti sestavljene organizacije Mercator Ljubljana z ostalimi delavci v temeljnih oz. delovnih organizacijah v okviru sestavljene organizacije.

Samoupravni sporazum iz prejšnjega odstavka tega člena sprejmejo delavci delovne skupnosti in delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

Samoupravni sporazum iz prejšnjega člena tega samoupravnega sporazuma ureja zlasti:

- vrsto del, ki jih opravljajo posamezne službe,
- osnove in merila za pridobivanje dohodka delovne skupnosti,
- pooblastila, ki jih ima delovna skupnost glede vodenja del in uporabo sredstev v zvezi z opravljanjem svojega dela,
- temeljne pogoje glede strukture delovnih mest in kvalifikacijske strukture v delovni skupnosti,
- odgovornost delovne skupnosti za opravljanje del, ki so ji poverjene s tem samoupravnim sporazumom,
- način reševanja medsebojnih sporov,
- način, kako koordinirata delo generalni direktor sestavljene organizacije in vodja delovne skupnosti ter
- druga vprašanja skupnega pomena.

74. člen

Delovna skupnost sestavljene organizacije Mercator Ljubljana se organizira in konstituira na način, kakor je to določeno z zakonom, kar velja v enaki meri tudi za oblike samoupravne organiziranosti delavcev v tej delovni skupnosti in za uresničevanje samoupravljanja delavcev v tej delovni skupnosti.

75. člen

Delavci v delovni skupnosti sestavljene organizacije Mercator Ljubljana pridobivajo dohodek iz celotnega dohodka, ki ga ustvarijo s svobodno menjavo dela z delavci temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije.

Delavci v delovni skupnosti imajo pravico do sredstev za osebne dohodke za skupno porabo v skladu z načelom delitve po delu ter temelji in merili, določenimi s samoupravnim sporazumom iz 74. člena tega samoupravnega sporazuma in v skladu s samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za vrednotenje dela in delitev osebnih dohodkov v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

76. člen

Program, obseg ter vrsta del delovne skupnosti se določi z vsakoletnim programom dela te delovne skupnosti. Vrednotenje programa dela in na tej osnovi določitev prispevkov posameznih temeljnih oz. delovnih organizacij za zagotavljanje skupnega dohodka delovne skupnosti se določi na podlagi naslednjih meril za določitev prispevkov udeleženk tega samoupravnega sporazuma za posamezne dejavnosti v okviru delovne skupnosti sestavljene organizacije Mercator Ljubljana:

1. za opravljanje skupnih opravil iz 1., 2., 4., 5., 7., 8., 9. in 10. točke 72. člena tega samoupravnega sporazuma se določi prispevek na podlagi izplačanih bruto osebnih dohodkov tako, da se vsako leto na podlagi delovnega programa skupnih služb s skupnim planom sestavljene organizacije določi enotna stopnja za izračun prispevka posamezne udeleženke tega samoupravnega sporazuma;

2. za opravljanje opravil in uslug iz 3. točke 72. člena se določi prispevek glede na:

- višino bruto osebnih dohodkov udeleženk tega samoupravnega sporazuma (del) in glede
- na obseg in število opravljenih storitev za posamezno udeleženko;

3. za opravljanje opravil in poslov iz 6. točke 72. člena tega samoupravnega sporazuma in dela dohodka udeleženk tega samoupravnega sporazuma, ustvarjenega z zunanjetrgovinskim poslovanjem;

4. za opravljanje posebnih nalog oz. storitev, ki bodisi niso zajete s programom dela ali se izvršijo samo za eno udeleženko tega samoupravnega sporazuma, se določijo posebni prispevki glede na značaj in obseg opravljenega dela oz. storitev.

V okviru prispevkov iz prejšnjega člena imajo delavci delovne skupnosti pravico tudi do dela sredstev za obnavljanje in razširitev materialne osnove svojega dela.

77. člen

Delovna skupnost ima svojega vodjo.

78. člen

Vodja delovne skupnosti vodi njeno delo, koordinira delovni proces v njej, izvršuje sklepe delavskega sveta delovne skupnosti in delavskega sveta sestavljene organizacije in njenega izvršilnega odbora.

79. člen

Vodjo delovne skupnosti imenuje in razrešuje delavski svet sestavljene organizacije, ko je prej dobil soglasje delavskega sveta delovne skupnosti.

80. člen

Vodja delovne skupnosti sestavljene organizacije mora izpolnjevati naslednje pogoje:

— da ima visoko strokovno izobrazbo in najmanj 5 let delovnih izkušenj in da ima izkazan odnos do samoupravljanja, odnos do dela, ljudi in sodelavcev, zavzetost za spoštovanje zakonitosti, poštenost, odgovorno gospodarjenje z družbenimi sredstvi in sposobnost povezovanja pravic z dolžnostmi in odgovornostjo.

81. člen

Vodja delovne skupnosti sestavljene organizacije je pri izvrševanju svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti, odgovoren delavskemu svetu sestavljene organizacije Mercator Ljubljana in njenemu generalnemu direktorju.

82. člen

V zvezi z vsemi poslovodstvenimi vprašanji delajo delavci delovne skupnosti po navodilih, smernicah in nalogah generalnega direktorja sestavljene organizacije ter na način in ob pogojih, kakor je to določeno z zakonom ali s tem samoupravnim sporazumom.

X. TEMELJNA BANKA

83. člen

Temeljne oz. delovne organizacije v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana sprejmejo s tem samoupravnim sporazumom obveznost, da bodo same ali skupaj z drugimi organizacijami združenega dela ustanovile temeljno banko na podlagi posebnega samoupravnega sporazuma v skladu z določili zakona in tega samoupravnega sporazuma.

84. člen

Temeljna banka sestavljene organizacije Mercatorja Ljubljana ne bo zagotovila s svojim poslovanjem združevanje sredstev ter poslovanje z denarnimi zadevami med temeljnimi in delovnimi organizacijami na podlagi določil tega samoupravnega sporazuma ter vodila in sprejemala sredstva in dohodke vsake temeljne organizacije oz. delovne organizacije v okviru sestavljene organizacije posebej ter za celotno sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana.

85. člen

Temeljna banka opravlja vse bančne, kreditne in denarne posle za temeljne oz. delovne organizacije v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana, zlasti pa:

1. pripravlja predloge za financiranje razvojnih programov in planov;
2. vodi združena sredstva in obratna sredstva vseh temeljnih oz. delovnih organizacij sestavljene organizacije ter izvršuje posle medsebojnega kreditiranja ali plasiranja združenih sredstev po določilih tega samoupravnega sporazuma;
3. združuje sredstva za kratkoročno kreditiranje temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije;
4. vodi prejeta denarna sredstva drugih organizacij združenega dela na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju teh sredstev;
5. opravlja posle plačilnega prometa za temeljne organizacije oz. delovne organizacije v okviru sestavljene organizacije in skrbi za redno izvrševanje plačilnih obveznosti za medsebojno kreditiranje v zvezi z izvršenimi plačili in za zaračunavanje obresti, če je takšno obračunavanje predvideno z medsebojnim sporazumom;
6. skrbi za realizacijo dolžniško-upniških razmerij med temeljnimi organizacijami oz. delovnimi organizacijami v okviru sestavljene organizacije in navzven;

7. vodi evidenco o medsebojnih finančnih in kreditnih obveznostih temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije;

8. organizira posojanje denarnih sredstev in zbiranje hranilnih vlog delavcev v temeljnih oz. delovnih organizacijah v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ter izplačuje njihove osebne dohodke prek hranilnih knjižic in tekočih računov in

9. opravlja v skladu z zakonom in s tem samoupravnim sporazumom druge bančne in finančne posle.

86. člen

Za vse temeljne oz. delovne organizacije, združene v sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana, se vodi pri temeljni banki skupni žiro račun.

Vsaka temeljna oz. delovna organizacija v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana ima pri temeljni banki svoj žiro račun.

87. člen

Udeleženske tega sporazuma soglašajo, da do uveljavitve zakonskih predpisov, s katerimi bodo določeni pogoji in način za organiziranje temeljne banke, le-to organizirajo in ustanovijo na podlagi s tem samoupravnim sporazumom določenih načel in sprejetih obveznosti.

Temeljna banka se financira s prispevki iz dela dohodka temeljnih organizacij oz. delovnih organizacij na obseg in vrsto storitev za temeljne organizacije oz. udeleženske tega samoupravnega sporazuma.

XI. REŠEVANJE SPOROV

88. člen

Za reševanje morebitnih sporov med udeleženkami tega samoupravnega sporazuma, ki bi nastali v zvezi z urejanjem in uresničevanjem medsebojnih samoupravnih, dohodkovnih in poslovnih razmerij, se v okviru sestavljene organizacije ustanovi samoupravno razsodišče.

89. člen

Samoupravnemu razsodišču lahko predložijo temeljne oz. delovne organizacije v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana reševanje vseh sporov v zvezi z izvrševanjem tega samoupravnega sporazuma, zlasti pa naslednje spore:

1. spore v zvezi z izpolnjevanjem tega samoupravnega sporazuma;
2. spore v zvezi z združevanjem sredstev in njihovo uporabo v nasprotju z določili temeljnih oz. drugih planov;
3. spore iz medsebojnih poslovnih odnosov v zvezi s prometom blaga in s storitvami;
4. spore v zvezi s predmetom poslovanja, ki ga TOZD oz. delovna organizacija na novo uvaja na škodo ene ali več drugih TOZD oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije in v nasprotju z določilom 6. člena tega samoupravnega sporazuma.

90. člen

Samoupravno razsodišče ima tri člane.

Po enega člana samoupravnega razsodišča imenuje delavski svet temeljne oz. delovne organizacije, med katerima je nastal spor. Predsednika samoupravnega razsodišča kot tretjega člana imenujeta sporazumno imenovana člana. Če se ne moreta zediniti o imenovanju tretjega člana samoupravnega razsodišča, ki je hkrati predsednik samoupravnega razsodišča, potem se zaprosi predsednika sodišča združenega dela v Ljubljani, da imenuje tretjega člana samoupravnega razsodišča.

V primeru, da nastopa v sporu pred samoupravnim razsodiščem več udeleženk in izhaja spor iz istega pravnega ali samoupravnega razmerja, imenujejo udeleženske iste sporne strani skupaj člana samoupravnega razsodišča v smislu določil prejšnjega odstavka tega člena.

Za predsednika in člana samoupravnega razsodišča so lahko imenovane tudi osebe, ki niso delavci temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije.

91. člen

Za postopek pred samoupravnim razsodiščem se smiselno uporablja postopek pred stalnim razsodiščem Gospodarske zbornice Slovenije.

92. člen

Odločba samoupravnega razsodišča je dokončna in ima moč izvršilnega naslova.

Odločbo iz prvega odstavka tega člena izvrši pristojno izvršilno sodišče na območju katerega je sedež zavezanca.

XII. PRIPOJITEV, SPOJITEV OZ. IZLOČITEV

93. člen

K delovnim organizacijam, udeleženkam tega samoupravnega sporazuma se lahko pripojijo, spojijo ali združijo druge temeljne organizacije združenega dela ali delovne organizacije, kolikor ni to v nasprotju s skupnimi cilji, delitvijo dela in drugimi interesi, ki jih udeleženke sporazuma v okviru sestavljene organizacije zasledujejo. Udeleženka sporazuma je dolžna o tem obvestiti delavski svet sestavljene organizacije in upoštevati njegovo stališče, kolikor bi združitev, pripojitve ali spojitve bila v nasprotju z interesi, zaradi katerih so se udeleženke tega sporazuma združile v sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana.

V sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana lahko pristopi druga delovna organizacija na način in ob pogojih, kakor to določa zakon in ta samoupravni sporazum. Delovna organizacija, ki pristopi, mora sprejeti pravice, dolžnosti in obveznosti po tem samoupravnem sporazumu. O združitvi, to je pristopu druge delovne organizacije, odloča delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

94. člen

Vsaka delovna organizacija, udeleženka tega samoupravnega sporazuma ima pravico zahtevati, da se izloči iz sestavljene organizacije Mercator Ljubljana. Sklep o izločitvi iz sestavljene organizacije sprejmejo delavci z večino glasov vseh delavcev v vsaki temeljni organizaciji združenega dela v sestavi delovne organizacije, če pa delovna organizacija v svoji sestavi nima temeljnih organizacij, pa z večino glasov vseh delavcev delovne organizacije.

Glasovanje se izvede z referendumom v skladu z določili zakona in tega samoupravnega sporazuma.

95. člen

Delavci ne morejo svoje delovne organizacije izločiti iz sestavljene organizacije Mercator Ljubljana, če bi to v nasprotju z družbenim interesom bistveno otežilo ali onemogočilo delo drugim temeljnim organizacijam oz. delovnim organizacijam v sestavi sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

Steje se, da izločitev delovne organizacije iz sestavljene organizacije bistveno otežuje ali onemogoča delo drugim temeljnim oz. delovnim organizacijam v sestavi sestavljene organizacije Mercator Ljubljana kot celoti, če s tem prekinja ali krni medsebojno povezan delovni proces oz. proces proizvodnje, poslovanja ter blagovnega prometa, in če je s tem bistveno zmanjšana možnost za pridobivanje dohodka v drugih temeljnih oz. delovnih organizacijah, delovna organizacija, ki se izloča pa ne dosega večje produktivnosti dela, s katero bi bilo nadomeščeno to zmanjševanje.

Izločitev se lahko opravi le ob zaključku poslovnega leta.

Delovna organizacija, ki se izloča iz sestavljene organizacije je dolžna izpolniti obveznosti, ki jih je prevzela s tem samoupravnim sporazumom in drugimi samoupravnimi splošnimi akti, pogodbami in dogovori, sklenjenimi z ostalimi udeleženkami sporazuma v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana in pogoje za izpolnjevanje svojih kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti, ki jih je do izstopa oz. izločitve prevzela.

Način in pogoje za izpolnitev obveznosti in ev. škode, ki bi nastala z izločitvijo drugim temeljnim oz. delovnim organizacijam, se določa s posebnim sporazumom, ki ga sklene delovna organizacija, ki se izloča iz sestavljene organizacije ter po postopku in na način, kakor je to določeno z zakonom.

96. člen

Delovne organizacije, udeleženke samoupravnega sporazuma, se lahko združujejo tudi v druge sestavljene organizacije združenega dela, in sicer za izvrševanje ciljev oz. opravljanje dejavnosti, ki niso predmet skupnih dejavnosti udeleženk po tem samoupravnem sporazumu ali v nasprotju s cilji zaradi katerih so se temeljne oz. delovne organizacije združile v sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana.

Pred združitvijo delovne organizacije iz okvira sestavljene organizacije Mercator Ljubljana mora podati delavski svet sestavljene organizacije svoje soglasje.

XIII. OBVEŠČANJE DELAVCEV V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI

97. člen

Organi sestavljene organizacije Mercator Ljubljana morajo zagotoviti, da bodo delavci redno, pravočasno, resnično, popolno ter vsebinsko in oblikovno na dostopen način obveščeni o celotnem poslovanju sestavljene organizacije Mercator Ljubljana in njenem materialno finančnem stanju, na pridobivanju in delitvi dohodka ter uporabi sredstev, o rezultatih, doseženih z združevanjem sredstev v vseh oblikah združevanja dela in sredstev ter o drugih vprašanjih, ki so pomembni za upravljanje, odločanje in uveljavljanje samoupravne delavske kontrole.

Delavci v temeljnih oz. delovnih organizacijah imajo pravico zahtevati, da so obveščeni o delu in izvrševanju sklepov delavskega sveta in poslovnega odbora sestavljene organizacije ter o delu individualnega poslovnega organa sestavljene organizacije ter o delu delovne skupnosti skupnih služb sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

98. člen

Sistem obveščanja v sestavljeni organizaciji Mercator Ljubljana mora zagotoviti tako medsebojno obveščanje, da bodo lahko delavci odločali neposredno in prek svojih delegatov o vseh samoupravnih odločitvah, sprejetih v sestavljeni organizaciji in da bo tako delavcem temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije omogočeno uresničevati svojo pravico odločanja v sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana.

99. člen

Zasedanja oz. seje samoupravnih organov se lahko udeleži vsak delavec, nima pa pravice odločanja.

100. člen

Način in roki za obveščanje delavcev, vprašanja, o katerih jih je treba obveščati ter kateri organi so odgovorni za obveščanje delavcev, o delovanju in poslovanju sestavljene organizacije Mercator Ljubljana so določeni s statutom sestavljene organizacije.

Obvestila, ki se dajejo delavcem temeljnih oz. delovnih organizacij o delu sestavljene organizacije Mercator Ljubljana je treba hkrati dati tudi odboru samoupravne delavske kontrole sestavljene organizacije in družbenopolitičnim organizacijam, organiziranim v okviru sestavljene organizacije.

101. člen

Za informiranje delavcev podjetja se uporabljajo naslednji načini oziroma sredstva:

a) neposreden način:

- sestanki delovnih skupin,
- zbori delovnih ljudi,
- konference in tribune za celoten kolektiv,
- uvaljni seminarji,
- informativno-izobraževalni seminarji z določeno aktualno tematiko,

b) posredna sredstva:

- objave v glasilu Mercator,
- objave na oglasnih deskah,
- opozorilni napisi, lepaki in plakati,
- razmnožene okrožnice in obvestila,
- posebne publikacije,
- druga sredstva.

102. člen

Sredstva za kritje stroškov za obveščanje in za poslovanje službe obveščanja zagotovijo temeljne oz. delovne organizacije z združevanjem sredstev in s skupnim financiranjem te dejavnosti.

XIV. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE

103. člen

Družbenopolitično delo in aktivnost delavcev je integralni del samoupravnega sistema dela in aktivnosti temeljnih oz. delovnih organizacij v okviru sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

Delavci se prostovoljno združujejo v:

- sindikat,
- zvezo komunistov,
- zvezo mladine.

in druge družbenopolitične organizacije, ki so sestavni del in aktivni dejavnik v organizacijah združenega dela.

104. člen

Delavci se v teh organizacijah povezujejo zaradi uresničevanja svojih, s programi in statuti določenih nalog, in da s svojimi načrti pomagajo uveljavljati družbenoekonomski položaj delavca v združenem delu in samoupravljanja ter zagotovitev spoštovanja ustavnih pravic in dolžnosti.

Družbenopolitične organizacije kot sestavni del samoupravljanja organizirano vplivajo na razvijanje samoupravnih odnosov in socialistične demokratične zavesti, na uveljavljanje pravic iz samoupravljanja, sprejemajo delo organov samoupravljanja ter zavzemajo za odpravo pojavov, ki ovirajo razvoj socialističnih samoupravnih in demokratičnih družbenih odnosov, za samoupravno odločanje, za humane odnose med ljudmi in za zagotovitev obveščenosti delavcev.

105. člen

Samoupravni organi v sestavljeni organizaciji so dolžni v določenem roku obravnavati pismene ali na sejah zbrane predloge in pobude organizacij sindikata, ki se nanašajo na položaj delavca. Organi upravljanja so dolžni, če predloge organizacij sindikata oziroma drugih družbenopolitičnih organizacij deloma ali v celoti zavrnejo, o tem obvestiti predlagatelje obenem z navedbo razlogov za odklonitev.

106. člen

Samoupravni organi in predlagatelj so dolžni o pomembnejših predlogih, ki se nanašajo na položaj delavca, pred dokončnim sklepanjem obvestiti družbenopolitične organizacije in predloge razumljivo obrazložiti. Obenem s predlogom morajo zahtevati od družbenopolitičnih organizacij, da se o njih v primernem roku izjavijo.

Enostranske, nepopolne ali tendenciozne informacije predlagateljev in organov upravljanja družbenopolitičnim organizacijam imajo lahko za posledico odgovornost po določilih samoupravnih splošnih aktov.

107. člen

Organi upravljanja so zlasti dolžni seznaniti družbenopolitične organizacije s predlogi in pobudami o vprašanih, ki se tičejo:

- odločevanja o pridobivanju in delitvi dohodka ter upravljanja s sredstvi družbene reprodukcije;
- samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov in njihovega izpolnjevanja;
- razvoja samoupravnih odnosov in organizacije dela;
- izpolnjevanje delavcev v strokovnem in družbenem pogledu;
- delovne in življenjske pogoje delavcev ter njihovo varstvo samoupravnih pravic.

108. člen

Delavci v svojih sindikalnih organizacijah predlagajo in določajo kandidate za delegate v organe upravljanja in njihove izvršilne organe v sestavljeni organizaciji kandidate za člane delegacij v družbenopolitičnih in interesnih skupnostih. Pri izvajanju kandidacijskega postopka izvaja sindikalna organizacija v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami tak kandidacijski postopek, ki bo zagotavljal delavcem, da bodo lahko pri predlaganju in določanju mojih kandidatov svobodno izrazili svojo voljo.

109. člen

Za odgovorno delo delegacij in delegatov skrbi sindikalna organizacija, tako da spremlja njihovo delo, daje pobude in predloge za izboljšanje njihovega dela, analizira pogoje za delo delegacij oziroma delegatov in po potrebi daje pobude za izboljšanje neurejenih razmer, kritično ocenjuje sodelovanje med delegacijo (delegati) in organi upravljanja in po potrebi predlaga drugačn način sodelovanja. Sindikalna organizacija organizira tudi družbenopolitično izobraževanje članov delegacij in delegatov.

110. člen

Delovanje družbenopolitičnim organizacijam se omogoča s tem, da se:

- zagotavlja prostore za sestanke in dodatna materialna sredstva za njihovo aktivnost;

– omogoča sestanke med rednim delovnim časom, kadar je to nujno potrebno, o sklicevanju takih sestankov samostojno odloča izvršilni organ organizacije, potem ko predhodno z organi sestavljene organizacije ugotovi najprimernejši čas za sestanek;

– priznava članom izvršilnih organov organizacij nadomestilo osebnega dohodka za normalne organizacijske potrebe v obliki pripravljanja akcij, ko zaradi opravljanja svojih funkcij zaustavijo svoja delovna mesta;

– članom izvršilnih organov organizacij se priznava za politično izobraževanje potrebno število dni plačane odsotnosti z dela, drugim članom po posebnem dogovoru;

– omogoča delavcem, ki so izvoljeni v organe družbenopolitičnih organizacij v občini, republiki in zvezi, da se lahko udeležijo uradno sklicanih sej.

111. člen

Udeleženci tega samoupravnega sporazuma se zavežejo, da bodo družbenopolitičnim organizacijam v okviru sestavljene organizacije ustvarile take pogoje za delovanje in sodelovanje pri opravljanju samoupravne in družbenopolitične aktivnosti, da bo v celoti in popolnoma prišlo do izraza vloga političnega delovanja družbenopolitičnih organizacij.

XV. PRIPRAVE ZA SPLOŠNO LJUDSKO OBRAMBO

112. člen

Delavci temeljnih, delovnih in v sestavljeni organizaciji Mercator Ljubljana neposredno uresničujejo pravice in dolžnosti, ki jih imajo na področju splošnega ljudskega odpora.

Udeležba v določanju in izvajanju priprav na ljudsko obrambo je temeljna pravica in najvišja dolžnost vsakega delavca.

113. člen

V skladu z zakonom in samoupravnim sporazumom, statuti, obrambnimi načrti občin oziroma mesta in širših družbenopolitičnih skupnosti sprejmejo temeljne in delovne organizacije obrambne načrte in izvajajo druge priprave za delo v vojnih razmerah. V svojih statutih oziroma drugih splošnih aktih morajo podrobneje določeno in konkretno določiti delokrog in odgovornost organov upravljanja ter posebne pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev v pripravah na splošno ljudsko obrambo. Priprave morajo biti usklajene z načrti občine, širših družbenopolitičnih skupnosti, kar je odvisno od tega, kdo postavlja naloge glede proizvodnje, storitve ali neklih drugih dejavnosti v vojni.

114. člen

Udeleženci tega sporazuma sprejmejo obveznosti, da zaradi uspešnega izvrševanja svojih in skupnih nalog s področja splošnega ljudskega odpora zagotovijo potrebna finančna in materialna sredstva za izvajanje teh nalog.

Kot skupne naloge se smatra:

- usklajevanje načrtov splošnega ljudskega odpora;
- obvezno organiziranje civilne zaščite;
- uveljavljanje sodelovanja z organi in organizacijami družbenopolitičnih skupnosti za uresničitev skupnih nalog v zvezi s splošnim ljudskim odporom in
- medsebojno koordiniranje in usklajevanje del, spremljanje in izvajanje ukrepov za uresničevanje skupnih nalog s področja splošnega ljudskega odpora.

115. člen

Za izvajanje obrambnih priprav in nalog s področja splošnega ljudskega odpora je v sestavljeni organizaciji Mercator Ljubljana odgovoren koordinacijski odbor za splošni ljudski odpor sestavljene organizacije združenega dela Mercator Ljubljana.

Koordinacijski odbor za splošni ljudski odpor sestavljene organizacije Mercator Ljubljana imenuje delavski svet sestavljene organizacije in je sestavljen po delegatskem načelu tako, da ima v tem odboru vsaka delovna organizacija enega delegata. Obvezno je član tega odbora generalni direktor sestavljene organizacije, upravitelj obrambnega načrta sestavljene organizacije in strokovni referent za obrambne priprave. Po svoji funkciji so člani odbora tudi predsednik koordinacijskega odbora sindikata sestavljene organizacije, sekretar sveta zveze komunistov sestavljene organizacije in predsednik predsedstva koordinacijske konference mladih delavcev. Delegati v odbor predlagajo družbenopolitične organizacije temeljnih

in delovnih organizacij. Mandat delegatov traja dve leti, delegat je po poteku mandatne dobe lahko ponovno izvoljen v koordinacijski odbor za splošni ljudski odpor sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

116. člen

Generalni direktor sestavljene organizacije Mercator Ljubljana je vodja obrambnega načrta sestavljene organizacije in opravlja naslednje naloge:

- izvršuje sklepe delavskega sveta sestavljene organizacije o prpravah na splošni ljudski odpor in skrbi, da se te priprave izvajajo v skladu z zakonom in predpisi ter načrti družbenopolitičnih skupnosti;

- izdaja sklepe in navodila strokovnim službam za opravljanje zadev s področja priprav za splošni ljudski odpor in nadzoruje njihovo delo;

- skrbi za pripravo načrtov vojne proizvodnje in storitev v skladu z obrambnim načrtom ter zagotavlja tehnično in drugo dokumentacijo;

- organizira in skrbi za izvajanje ukrepov za zavarovanje tajnih podatkov;

117. člen

Koordinacijski odbor za splošni ljudski odpor sestavljene organizacije Mercator Ljubljana, kot izvršilni organ delavskega sveta sestavljene organizacije, ima za izvajanje obrambnih naprav naslednje pristojnosti:

- določa i usmerja izvajanje obrambnih naprav v sestavljeni organizaciji v skladu z zakonskimi predpisi in nalogami pristojnih družbenopolitičnih skupnosti;

- ugotovi na podlagi obrambnih načrtov delovnih organizacij naloge sestavljene organizacije na področju splošnega ljudskega odpora ter skrbi za njihovo učinkovito izvajanje ter predlaga ukrepe za razvoj in izpopolnjevanje teh nalog;

- spremlja izvajanje obrambnih naprav v sestavljeni organizaciji; skrbi za usklajevanje splošnih aktov s področja splošnega ljudskega odpora;

- pripravlja vse možne oblike, metode in načine odpora, ki ustrezajo posebnim razmeram sestavljene organizacije;

- predlaga samoupravnim organom delovnih organizacij združevanje obrambnih priprav, za katere je več delovnih organizacij določenih po nalogu pristojnih družbenopolitičnih skupnosti (zagotavljanje nujnih sredstev za proizvodnjo in opravljanje storitev v vojni, zagotavljanje predpisanih sredstev kolektivne zaščite delavcev, organiziranje, oboroževanje, opremljanje in pouk partizanskih enot in enot civilne zaščite, strokovno usposabljanje kadrov v vojnih razmerah in kadrov za splošno ljudsko obrambo, graditev zaklonišč ter prilagoditev prostorov v zaklonišča za delavce in premoženje);

- opravljanje drugih nalog s področja priprav za splošni ljudski odpor, ki jih določi delavski svet sestavljene organizacije v skladu z zakoni in obrambnimi načrti družbenopolitičnih skupnosti.

118. člen

Za izvajanje nalog s področja civilne zaščite organizirajo delovne organizacije združene v sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana ustrezne organe za civilno zaščito v skladu z odloki družbenopolitičnih skupnosti.

Podrobnejšo organizacijo in naloge civilne zaščite v delovnih organizacijah in delovni skupnosti sestavljene organizacije določa s posebnim pravilnikom ali drugimi splošnimi akti.

XVI. DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

119. člen

Družbena samozaščita je najširši obrambni in varnostni sistem samoupravne funkcije, ki jo uresničujejo delavci v združenem delu ter pomeni varovanje in zaščito ustavnega sistema, družnega in osebnega premoženja, samoupravnih pravic delavcev, pravic in svobod, kakor tudi drugih splošno priznanih vrednot.

120. člen

Delavci uresničujejo pravice, dolžnosti s področja družbene samozaščite predvsem:

- z razvijanjem in oblikovanjem zavesti o varovanju temeljnih vrednot socialističnega družbenega sistema;

- s svojo neposredno in stalno dejavnostjo za razvijanje in varovanje socialistične samoupravne ureditve;

- z odkrivanjem in preprečevanjem dejanj usmerjenih na rušenje in izpodkopvanje ustavne ureditve ter dejanj, ki škodujejo ugledu temeljnih in delovnih organizacij oz. sestavljeni organizacij;

- z zavarovanjem družbenega in osebnega premoženja ter z borbo proti gospodarski kriminaliteti in nevestnemu gospodarstvenemu poslovanju;

- z ukrepi za preprečevanje požarov in delovnih nezgod ter skrbjo za preventivne ukrepe in borbo proti elementarnim nesrečam;

- s sodelovanjem z organi pristojnimi za odkrivanje kaznivih in drugih družbenoškodljivih dejanj z družbenopolitičnimi organizacijami in organi družbenopolitičnih skupnosti.

121. člen

Posamezna področja, na katerih delavci neposredno opravljajo in izvršujejo družbeno samozaščito (izvajanje kadrovske politike, izobraževanje, informiranje, požarna varnost in varstvo pri delu, prometna varnost in varstvo okolja, varovanje objektov in naprav, varovanje skupnih listin in podatkov zaupne narave, gotovino in vrednostnih papirjev, stiki s tujci, opravljanje določenih dolžnosti v tujini), glede na svoje pogoje in potrebe podrobneje opredelijo v svojem statutu in pravilniku o družbeni samozaščiti.

122. člen

Usklajevanje nalog s področja družbene samozaščite opravlja na ravni sestavljene organizacije Mercator Ljubljana koordinacijski odbor za družbeno samozaščito, ki opravlja zlasti naslednje naloge:

- skrbi za razvijanje varstvene kulture in zavesti vseh zaposlenih delavcev in v ta namen sodeluje z družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi delovne organizacije oz. sestavljene organizacije.

- pripravlja okvirne programe za predmet družbene samozaščite za vse vrste izobraževanja delavcev;

- ugotavlja slabosti in pomanjkljivosti notranjega samozaščitnega sistema ter predlaga predloge za njihovo odpravo;

- spremlja varnostni položaj v SOZD in pripravlja predloge ter ukrepe;

- koordinira delo organov za družbeno samozaščito v DO;

- sodeluje z drugimi nosilci družbene samozaščite v družbenopolitičnih skupnostih.

123. člen

V koordinacijskem odboru za družbeno samozaščito sestavljene organizacije ima vsaka delovna organizacija enega delegata, ki ga izvoli delavski svet sestavljene organizacije na predlog družbenopolitičnih organizacij delovnih organizacij. Mandat delegatov traja dve leti ter nihče ne more več kot dvakrat zaporedno biti izvoljen za člana koordinacijskega odbora.

Poleg delegatov koordinacijskega odbora, navedenih v predhodnem odstavku, so člani odbora: predstavnik sveta ZK sestavljene organizacije, koordinacijskega odbora sindikata sestavljene organizacije, predsedstev konference mladih delavcev SOZD, koordinacijskega odbora za splošni ljudski odpor SOZD, odbora samoupravne delavske kontrole SOZD in generalni direktor sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

Koordinacijski odbor je za svoje delo odgovoren delavskemu svetu sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

124. člen

Delovne organizacije sprejmejo svoje pravilnike o družbeni samozaščiti, ki jih prilagodijo svojim pogojem in potrebam v skladu z določbami ustave in resolucije o temeljih za uresničevanje družbene samozaščite v sistemu samoupravljanja.

XVII. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI

125. člen

Samoupravne splošne akte v sestavljeni organizaciji Mercator Ljubljana sprejema delavski svet sestavljene organizacije, kolikor zakon drugače ne določa.

S samoupravnimi splošnimi akti sestavljene organizacije se urejajo tista razmerja in zadeve, ki se nanašajo na določanje enotnih meril in skupnih načel za poslovanje.

XVIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

126. člen

Ta samoupravni sporazum je sprejet potem, ko je bil obravnavan na zborih delavcev vseh temeljnih organizacij združenega dela v sestavi delovnih organizacij oz. v delovnih organizacijah, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij in ko so se delavci odločili o njegovem sprejemu na način, kot to določa zakon in ko je objavljen v glasilu „Mercator“.

127. člen

V zvezi z uveljavitvijo posameznih določil tega samoupravnega sporazuma sprejmejo udeleženske sporazuma naslednje dogovore oz. obveznosti:

1. od osnove za združevanje sredstev, določene v 25. členu tega samoupravnega sporazuma, se odštejejo že priznane obveznosti oz. anuitete, ki so nastale pred 31. decembrom 1976, po stanju zaključnih računov posameznih temeljnih organizacij dosedanje delovne organizacije Mercator Ljubljana. To določilo velja tudi za organizacije združenega dela, ki se bodo združile v sestavljene organizacije združenega dela Mercator;

2. za temeljne organizacije, ki plačujejo obveznost po sistemu združevanja sredstev po sedanjem samoupravnem sporazumu o združevanju v podjetje Mercator Ljubljana, n. sub. o., se ugotovi stanje teh obveznosti per 31. december 1976. Udeleženske tega samoupravnega sporazuma sprejmejo obveznost, da bodo s posebnim samoupravnim sporazumom določile višino ter način odplačila teh obveznosti ter kateri temeljni oz. delovni organizaciji pripadajo sredstva iz odplačevanja teh obveznosti;

3. sprejete obveznosti glede temeljne banke Mercator Ljubljana, ki so določene v X poglavju tega samoupravnega sporazuma, bodo udeleženske uresničevale postopoma ter se v ta namen zavežejo uresničiti citirana določila tega samoupravnega sporazuma v roku 6 mesecev po sprejemu zakona o bankah;

4. sedanji srednjeročni načrt dela in razvoja temeljnih organizacij, združenih v podjetju Mercator Ljubljana za obdobje 1976–1980, ki je bil sprejet dne 26. 2. 1976, predstavlja srednjeročni plan razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana za isto obdobje.

Udeleženske tega samoupravnega sporazuma sprejmejo obveznost, da bodo plan iz prejšnjega odstavka te točke dopolnile in uskladile s plani razvoja delovnih organizacij, ki se bodo združile poleg sedanjih temeljnih organizacij v sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana. Uskladitev in vključitev teh planov se pripravi z elaborati o vključevanju in združevanju teh delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo Mercator Ljubljana. Tako usklajeni plani o srednjeročnem planu razvoja bodo predstavljali skupen plan razvoja sestavljene organizacije Mercator Ljubljana za obdobje 1976–1980.

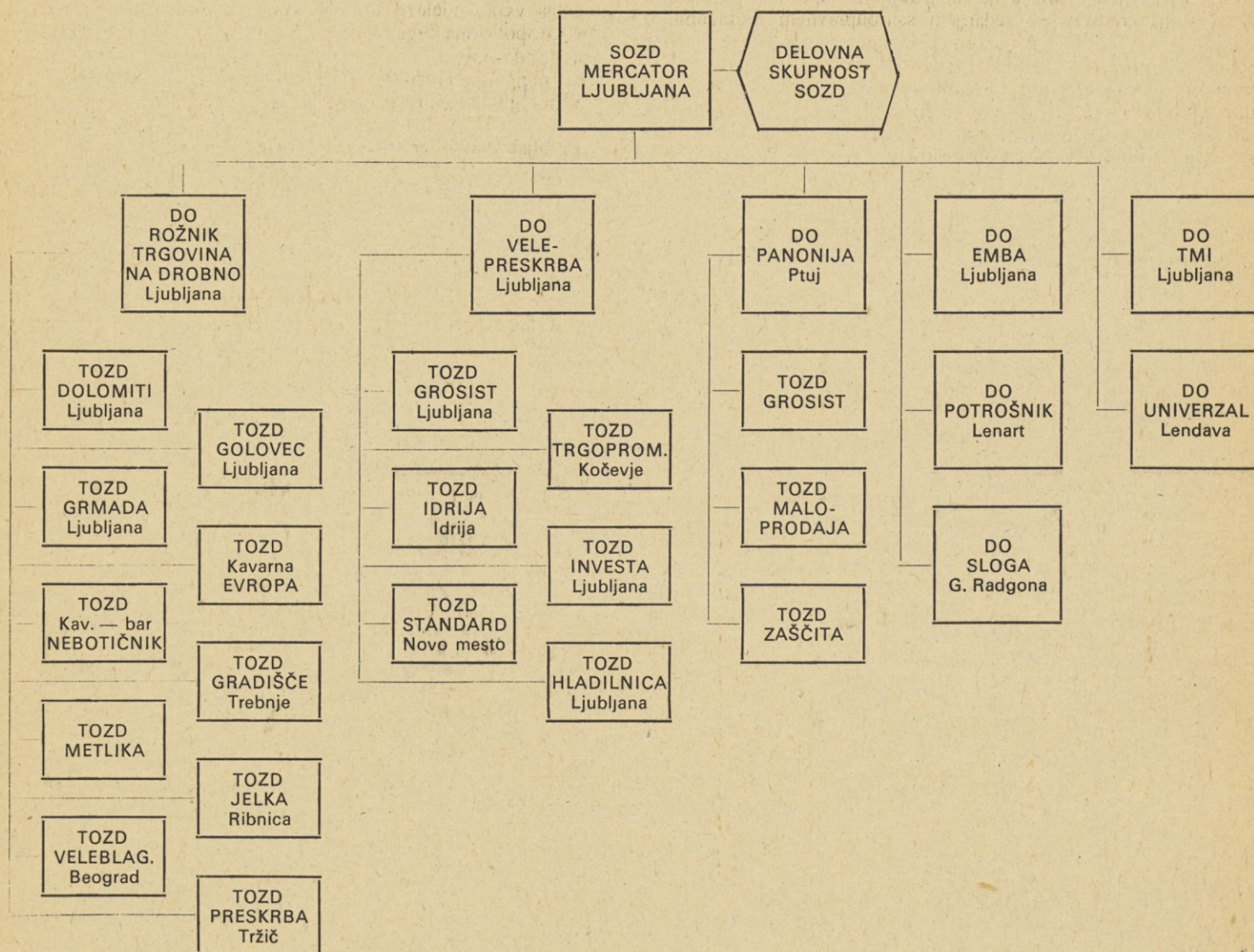
129. člen

Spremembe in dopolnitve tega samoupravnega sporazuma lahko predlaga vsaka udeleženka, delavski svet sestavljene organizacije, družbenopolitične organizacije v okviru sestavljene organizacije in generalni direktor.

Za sprejem sprememb in dopolnitev velja enak postopek kot za sprejem tega samoupravnega sporazuma.

(Ljubljana, oktober 1976)

Sestavljena organizacija združenega dela Mercator Ljubljana, n. sub. o.

Společnost pro výzkum

ve vědě a umění

pro rozvoj lidské společnosti

Mercator

Glasilo delovnega kolektiva
»Mercator«, Ljubljana, Asker-
čeva 3 — Izdaja skupni delavski
svet podjetja »Mercator« — Izhaja
enkrat mesečno — Ureja uredni-
ški odbor: Edo Božič, Danilo Do-
majnko, Branko Gorjup, Kancijan
Hvastija, Nada Rihtar, Marjan
Pogačnik, Jože Rener, Ivanka Vr-
hovčak — Odgovorna urednica:
Ivanka Vrhovčak — Tisk: Ti-
skarna Ljudske pravice, Ljubl-
jana

Oproščeno temeljnega davka od
prometa proizvodov